

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slovenski poročevallec - Direktor: Rudi Janžuga - Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Za tisk odgovarja Franc Plevač - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 3, telefon št. 23-222 do 23-225 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 5-II, telefon št. 23-522 do 23-526 - Oglasi: oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica št. 6, telefon št. 21-884, na ljubljanske naročilnice 20-463, za sunanje 21-532 - Poštni predal 29 - Tek. r. 60-KB 5 Z-367 - Mesečna naročnina 200 din

V SREDO BO PREDSEDNIK TITO ODPOTOVAL V KIJEV Danes podpis dokumentov

Razgovori so se včeraj nadaljevali - Razpravljali so tudi o odnošajih med socialističnimi gibanji - O razgovorih bosta podpisana dva dokumenta, eden o meddržavnih odnošajih, drugi pa o medpartijskih - Zvečer bo miting na stadionu »Dinamo«, kjer bosta govorila Tito in Hruščev - V sredo bo imel Koča Popović tiskovno konferenco, nato pa bo jugoslovanska vladna delegacija odpotovala iz Moskve

MOSKVA, 18. jun. (Po telefonu). V Kremliju so se danes nadaljevali jugoslovansko-sovjetski razgovori, ki se bodo končali jutri z objavo skupnih dokumentov, v katerih bodo ugotovljeni rezultati izmenjav mnenj med najvišjimi predstavniki dveh držav. Kot se je zvedelo, komisije že pripravljajo te dokumente. Izdana bosta dva dokumenta, in sicer eden o mednarodni koeksistenci v priatelstvu ter sodelovanju med dvema državama, ter drugi o sodelovanju socialističnih političnih organizacij Sovjetske zveze in Jugoslavije.

Pravijo, da so se tudi današnji razgovori, ki so se začeli ob deseti uri in so trajali do 12,30 po moskovskem času odlikovali s popolno odkritostjo v izražanju mnenj z ene in druge strani. Kot smo zvedeli, se bodo razgovori nadaljevali jutri dopoldne.

Kakor smo mogli zvedeti, je bil današnji sestanek posvečen razpravi o nekaterih splošnih vprašanjih mednarodnega razvoja, hkrati pa so govorili tudi o vprašanjih socializma, ozroma o sodelovanju socialističnih sil, o čemer je ena in druga stran povedala svoje poglede in svoja mnenja. Kot smo že rekli, pripravljajo sedaj dokumente, ki naj izrazijo rezultate te široke, zelo koristne, svobodne, enakopravne in nenavadno odkrite izmenjave mnenj. Ti dokumenti bodo podpisani in objavljeni v Moskvi jutri zvečer.

Popolnoma razumljivo je, da so v takih okoliščinah široki izmenjavi mnenj prišlo do izraza tudi govorne razlike in gledanja na posamezne probleme, toda tu poudarjajo, da to v nobenem primeru ne more biti ovira niti za tesnejše sodelovanje med dvema državama na načelih beogradske deklaracije niti za uspehe te zelo pomembne in koristne enakopravne izmenjave mnenj in osebnih stikov najvišjih predstavnikov dveh važnih evropskih držav.

Popolnoma zjurnaj bo imel državni sekretar za zunanje zadeve tovarš Koča Popović tiskovno konferenco za novinarje, dopisnike listov in agencij vsega sveta, ki z nezmanjšanim zanimanjem spremljajo jugoslovansko-sovjetske razgovore. Odgovoril bo na vprašanja, ki mu bodo s tem v zvezi postavljena.

Tu poudarjajo, da so razgovori zelo koristni in da predstavljajo važen prispevek razumevanju med narodi, popuščanju napetosti, kakor tudi nadaljnemu razvoju sodelovanja med Beogradom in Moskvo na vseh področjih in na načelih dokumenta, ki sta ga Ti-

gacije priredilo vodstvo centralnega komiteja KP Sovjetske zveze večerjo v Kremliju.

V sredo okoli poldne bodo predsednik Tito in člani delegacije odšli v Kijev. Iz glavnega mesta Ukrajine, kjer se bo končal predsednikov obisk v Sovjetski zvezi, bo jugoslovanska delegacija odšla na tridnevni obisk v Romunijo.

Djuka Jakus

Obisk letališča

MOSKVA, 18. junija. (Tanjug). Predsednik Tito in podpredsednik Karelj sta danes v družbi člana prezidija Vrhovnega sovjeta Hruščeva obiskala letališče »Kubanka« blizu Moskve in si več ur ogledovala makete in množice in skulpturni peči coplo pozdravljali predsednika Tita in podpredsednika Karelja. Pri vstopu na letališče so ju sprejeli ministar narodne obrambe maršal Zukov, maršal letalstva Ziganjev in poveljnik moskovskega vojaškega okrožja maršal Moskalenko. Častni bataljoni sovjetskih letalcev jima je izkazal vojaške časti, godba pa je zaigrala jugoslovansko in sovjetsko državno himno.

SPOROČILO O RAZGOVORIH

Moskva, 18. junija. (Tanjug). Po današnjem sestanku v Kremliju je bilo objavljeno naslednje uradno sporočilo: »V Kremliju so se danes s jutraj ob desetih nadaljevali razgovori med vladnimi delegacijama FLRJ in Sovjetske zveze. Na seji so bili navzoči predsednik FLRJ Josip Broz-Tito, podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Karelj, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, član zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorovič in predsednik izvršnega sveta LR Hrvatske Jakob Blažević, ob sovjetske strani pa predsednik ministrskega sveta N. A. Bulganin, član prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR N. S. Hruščev, predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR A. I. Mikojan in prvi podpredsednik V. M. Molotov.

Na sestanku so bili navzoči tudi jugoslovanski veleposlanik v Moskvi Veljko Mičunović, generalni sekretar predsednika republike dr. Jože Vilfan in šef kabineta podpredsednika zveznega izvršnega sveta Anton Vratuša, ob sovjetske strani pa namestnik ministra za sunanje sadeve V. V. Kusnevoj, sovjetski veleposlanik v Beogradu N. F. Firubin, član kolegija ministrstva za sunanje sadeve L. F. Iljčev in vršilec dolžnosti šefa petega evropskega oddelka K. D. Levičkin.

Med razgovori so se nadaljevala široka posvetovanja v prijateljskem in pristranskem ozračju, v duhu odkritosti in popolnega razumevanja.

Razgovori se bodo nadaljevali.

nimi najvišji sovjetski voditelji. Kot smo že dejali, se bodo jugoslovansko-sovjetski razgovori venjeto nadaljevali jutri s jutraj in kot smo izvedeli, bodo ob tej priložnosti proučili tudi dokumente o razgovorih, ki jih pripravljajo.

Za popoldne je predviden podpis in objava teh dokumentov ter velik miting na stadionu »Dinamo«, na katerem bosta govorila predsednik Tito in Hruščev. Zvečer pa bo na čast jugoslovanske dele-

prototipa novih sovjetskih letal oz. naprave na letališču. Na poti do letališča so zbrane

Francoški veleposlanik pri Titu

Moskva, 18. jun. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz-Tito je davi sprejel francoskega veleposlanika v Moskvi g. Mauricea Dejeana. Veleposlanik je prošil za sprejem. Predsednik Tito se je z g. Dejeanom nekaj časa razgovarjal.

še podjetij, se vse premalo poslužujejo skladov za rekonstrukcijo podjetij, da bi na ta način dosegli večjo proizvodnjo in prešli ob obrtniške na serijsko proizvodnjo. Posvečanje ljudskih poslancev je izvenelo v sklepu, da je treba zboljšati službo občinske uprave za dohodke in dosledno izvajati ukrepe, ki bodo zagotovili stabilizacijo trga in v končnem učinku imeli za posledico splošno znižanje cen. Izvedba te akcije pomeni prvo večjo preizkušnjo sposobnosti in razvoja novih občin.

Po posvetovanju je večina udeležencev obiskala novo vrtino v Filovcih.

Ljudski poslanci na obisku v Filovcih

Filovci, 18. jun. Popoldne so si ljudski poslanci, ki so se udeležili posvetovanja v Mariboru, ogledali nov izvir nafte v Filovcih. Iz te vrtine je lani oktobra, ko so dosegli globino 2200 m, začel bruhati plin. Ze takrat so sklepali, da mora biti tu tudi znatno ležišče nafte. To pričakovanje se je uresničilo preteklo nedeljo ob 5.30 zjutraj, ko so dosegli globino 2403 m. Nafta je s silnim pritiskom bruhnila na dan. K sreči so to že prej pričakovali in že pred dnevi zavarovali vrtino z zavornimi, tako imenovanimi erupcijskim križem, ki ne omogoča le popolne zapore vrtine, marveč tudi regulacijo pritiska. Če odpro ventil, bruha nafta in de-

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković je 16. junija sprejel japonskega ministra za delo Kuraišija, ki je bil na obisku v naši državi.

Priznanje naši politiki

Sovjetski časopis za teoretična in politična vprašanja »Komunist« objavlja članek, v katerem utemeljuje pravilnost normalizacije zvez z Jugoslavijo in ugotavlja koristi uspešnega razvoja odnošajev

Moskva, 18. jun. (Tanjug). Časopis za teoretična in politična vprašanja komunistične partije Sovjetske zveze »Komunist«, je izrazil teženje vlade in narodov Jugoslavije, da bi se naprej utrjevali prijateljsko in socialistično sodelovanje s Sovjetsko zvezo. »Komunist« izraza mnenje, da so razgovori med voditelji ZSSR in Jugoslavije nedvomno nov prispevek k razvoju sovjetsko-jugoslovanskega prijateljskega in sodelovanja.

Po mnenju časopisa je bila smer komunistične partije Sovjetske zveze glede normaliziranja zvez z Jugoslavijo pravilna. Centralni komitee se je lotil tega vprašanja na nov način in je kritično razčlenil vse okoliščine in dogodke, ki so svojčas povzročili prekinitev, ter odvrnil vse poznejše uredline, ko se je odločil ponovno navezati in normalizirati zveze z Jugoslavijo. Prenehal je z dogmatičnim in šablonskim obravnavanjem jugoslovanske stvarnosti, ki je škodovalo tako Ju-

goslaviji kot Sovjetski zvezi in drugim socialističnim državam, pa tudi vsemu mednarodnemu delavskemu gibanju.

Po mnenju časopisa je bila smer komunistične partije Sovjetske zveze glede normaliziranja zvez z Jugoslavijo pravilna. Centralni komitee se je lotil tega vprašanja na nov način in je kritično razčlenil vse okoliščine in dogodke, ki so svojčas povzročili prekinitev, ter odvrnil vse poznejše uredline, ko se je odločil ponovno navezati in normalizirati zveze z Jugoslavijo. Prenehal je z dogmatičnim in šablonskim obravnavanjem jugoslovanske stvarnosti, ki je škodovalo tako Ju-

Egipt proslavlja

Port Said, 18. jun. (AFP) - Predsednik egiptovske vlade Gamal Abdel Naser je izobrazil danes egiptovsko zastavo na jamboru na obali Sueškega prekopa. S tem je simbolično označil odhod zadnjega britanskega vojaka s tega področja. To je bil hkrati začetek velikih slovesnosti ob obletnici republike in osvoboditvi države.

Množice so navdušeno pozdravljale predsednika Naserja na obali in vso pot od letališča do prekopa. Med izo-bežanjem egiptovske zastave je eskadra letal preletavala Sueški prekop, egiptovske pomorske enote pa so izstrlele častne salve. Hkrati so zatulle sirene z vseh egiptovskih in tujih ladij, ki so zasedrane v pristanišču. Obala Sueškega prekopa in ladje so bile slovesno okrašene. Na koncu slavnosti, ki so se jih udeležili gosti iz raznih držav, je predsednik Naser zažgal baklo, ki jo bodo egiptovski športniki prenesli do Kaira.

Po slovesnostih so predsednik vlade Naser in člani vlade, ki so ga spremljali, odpotovali v Ismailijo. Velike slovesnosti ob odhodu zadnjega tujega vojaka iz Egipta so bile tudi v Aleksandriji, kjer je bila množica nepopisno navdušena. Guverner Aleksandrije, ki je zastopal predsednika Naserja, je odkril spomenik »žrtvam prekopa«. V pristanišču so krstili dva nova egiptovska rušila. Ulice Aleksandrije so slovesno okrašene, med proslavo pa so iz letal metali žetake, na katerih je tiskan predlog nove egiptovske ustave.

Skoro vsi govorniki so se v razpravi zavzemali za dvoje v delu organizacije Združenih narodov za prosveto in kulturo, namreč za njeno vse večjo univerzalnost in za borbo mnenj na njenih konferencah in drugih zborovanjih, ki jih prireja. Posebno so poudarili, da bi morali zastopniki naše države bolj sodelovati na teh zborovanjih in bolj kakor doslej seznaniti tako UNESKO kakor nacionalne komisije drugih narodov z rezultati dela na področju prosvete in kulture v naši državi.

nedavne regionalne konference v Franciji o medsebojnem sponoznavanju kultur Vzhoda in Zahoda; z obžalovanjem pa je bila ugotovljena odsotnost LR Kitajske v UNESKO, ker se brez sodelovanja tega večmilijonskega naroda in njene v svetu že davno uveljavljene kulture ta sklep ne bo mogel v celoti uresničiti.

V razpravi so tudi poudarili, da se sekretariat UNESKO še vedno preveč naslanja na posamezne kulturne kroge po svetu in da se na generalnih konferencah in drugih zborovanjih, ki jih prireja UNESKO, pogosto vsiljuje posamezni tipi kulture. Ugotovili so, da se v UNESKO še vedno zastopavlja kultura številnih manjših narodov, kakor tudi, da ta organizacija premalo materialno podpira narode, ki se bore s problemi nepismenosti in kulturne zaostalosti.

V razpravi so pozdravili sklep

Potrebno je dosledno izvajanje ukrepov za stabilizacijo trga

S posvetovanja ljudskih poslancev iz severne Slovenije

Maribor, 18. jun. Danes so se sbrali v Mariboru svezni in republiški ljudski poslanci iz severne Slovenije na posvetovanju o perečih političnih in gospodarskih problemih. Sestanka sta se med drugimi udeležila tudi predsednik Ljudske skupščine LRS Miha Marinko, zvezni državni sekretar Zoran Polič in organizacijski sekretar glavnega odbora SZDL Slovenije Franc Kimovec-Ziga.

V središču razprave so bili kadnji ekonomski ukrepi in ugotovitve, kako se odražajo v naši politiki na vasi. Nekaj misli in ugotovitev je podal v uvodu tov. Franc Kimovec-Ziga.

V razpravi so ljudski poslanci govorili o nekaterih konkretnih primerih izvajanja vseh teh ukrepov, zlasti pobiranja davka na dohodnino in taks ter opozorili na nekatere hibe in pomanjkljivosti.

Tov. Miha Marinko je v razpravi poudaril, da bi bilo za uspešno izvajanje namena teh ukrepov vsako popuščanje zgrešeno in bi tudi skrajno škodljivo vplivalo na normalizacijo in stabilizacijo trga.

Tov. Zoran Polič je med drugim opozoril, da je povsem

zgrešeno, če pričakujejo občine in okrajni kaksno koli subvencijo republike ali zveze in se morajo zato omejiti predvsem na svoja lastna sredstva. Večina občin se ni poslužila možnosti in pravice, da si ustvari potrebne dohodke. Napačna je tudi politika nekaterih občin, ki skušajo prevladati vsa bremena zgolj na podjetja, ne vidijo pa rezerv na drugih področjih. Kar se ti-

Kuraiši odpotoval

Japonski minister za delo je pred odhodom izjavil, da ga je pomembni napredek Jugoslavije močno prevzel

BEograd, 18. jun. (Tanjug). Po dvodnevnem bivanju v naši državi je danes odpotoval s letalom v München japonski minister za delo g. Fudao Kuraiši. Pred odhoda je izjavil sodelavcu Tanjuga, da se je srečal s podpredsednikom zveznega izvršnega sveta Aleksandrom Rankovičem in drugimi predstavniki jugoslovanske vlade.

»Glavni namen mojega obiska v Jugoslaviji, je dejal g. Kuraiši, je bil predvsem zboljšati prijateljske zveze z Jugoslavijo na političnem in gospodarskem področju ter drugih področjih, kar sem skušal doseči z neuradnimi obiski s predstavnikih vlade FLRJ in s stiki z vašimi prijateljsko naklonjenimi narodi ter seznanitvijo z osebnosti in jugoslovanskem gospodarstvu in proučevanjem izkušenj, ki jih ima Jugoslavija v delavskem samoupravljanju.

Ceprav je bilo moje bivanje v Jugoslaviji kratko, moram s zadovoljstvom povedati, da sem močno prevzet od velikanskih

Konferenca nacionalne komisije za UNESCO

Delavnost te mednarodne organizacije bi se morala razširiti tudi na podpiranje kulturno zaostalih narodov

Beograd, 18. junija. Na današnji konferenci nacionalne komisije za Unesco so skoro vsi udeleženci poudarili, da je bila delavnost te komisije v preteklih petih letih zelo plodna in vsestranska. Zlasti so poudarjali, da je nacionalna komisija aktivno sodelovala na vseh generalnih konferencah UNESKO in da je vzpostavila dobre stike s sekretariatom te mednarodne organizacije in mnogimi nacionalnimi komisijami po svetu.

Razpravljali so predvsem o nadaljnjem okrepljenju zveze naše nacionalne komisije z nacionalnimi komisijami, kulturnimi in prosvetnimi ustanovami drugih narodov, kakor tudi s podobnimi ustanovami v naši državi. Predlagali so tudi, naj bi v republiških središčih ustanovili posebne ustanove, ki bi podpirale nacionalno komisijo pri delu, kakor tudi ustanove v stalinah ali gospodarskih komisijah za posamezna področja kulture

in prosvete, da bi delavnost UNESKO v naši državi postala bolj vsestranska. Zanimiv je tudi predlog o ustanovitvi knjižnega časopisa vseh narodov na svetu, kakor tudi o izdajanju podobnih publikacij, da bi bila izmenjava mnenj in naziranj kulturnih delavcev po svetu bolj neposredna.

V razpravi so tudi poudarili, da se sekretariat UNESKO še vedno preveč naslanja na posamezne kulturne kroge po svetu in da se na generalnih konferencah in drugih zborovanjih, ki jih prireja UNESKO, pogosto vsiljuje posamezni tipi kulture. Ugotovili so, da se v UNESKO še vedno zastopavlja kultura številnih manjših narodov, kakor tudi, da ta organizacija premalo materialno podpira narode, ki se bore s problemi nepismenosti in kulturne zaostalosti.

V razpravi so pozdravili sklep

PRED ZASEDANJEM LJUDSKE SKUPŠČINE SLOVENIJE

Novi zakonski predlogi

Odbor za organizacijo oblasti in uprave je sprejel predlog zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah, predlog zakona o bolnišnicah, predlog uredbe o organizaciji in delu izvršnega sveta LRS, predlog zakona o dopolnitvi 149. člena zakona o pravicah in dolžnostih ter volitvah in odpoklicu ljudskih poslancev Ljudske skupščine LRS in predlog o novi določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču LRS in pri okrožnih sodiščih na območju LR Slovenije

Na včerajšnji 34. seji odbora za organizacijo oblasti in uprave republiškega zbora Ljudske skupščine LRS, ki ji je predsedoval Vlado Krivic, so najprej obravnavali predlog zakona o zdravstvenih domovih in zdravstvenih postajah ter predlog zakona o bolnišnicah. Poslanci so oba zakonska predloga z nekaterimi manjšimi spremembami sprejeli. Nadalje so sprejeli predlog uredbe o organizaciji in delu izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije. Poverjenik izvršnega sveta dr. Rupnik je članom odbora nakazal nekatere bistvene novosti nove uredbe.

Med drugim je z novo uredbo odvzeta odborom izvršnega sveta pravica odločanja v upravnih zadevah. Nadalje predvideva uredba le odbora za gospodarstvo in notranjo politiko, razen tega tudi uvoja novo komisijo za proučevanje produktivnosti dela in delovna razmerja. V smislu 4. člena predlagane uredbe lahko izvršni svet predlaga Ljudski skupščini, da poveča ali zmanjša število članov izvršnega sveta ali da razreši oziroma izvoli posameznega člana izvršnega sveta. Po novi uredbi daje sekretar izvršnega sveta pritrditve k odločbam o uslužbenih razmerjih uslužbeneciv. vrste, razen za tiste uslužbenice, ki jih imenuje izvršni svet in izdaja druge odločbe, za katere ga pooblašča izvršni svet. Razen dosedanjih predpisov in drugih aktov izvršnega sveta uvaja uredba še smernice, sklope in pojasnila.

V odboru izvršnega sveta so razen članov izvršnega sveta lahko tudi republiški poslanci, predstavniki republiškega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije in drugih družbenih organizacij in zavodov ali višji republikanski uslužbenec in drugi strokovnjaki. Nadalje določa nova uredba, da odbori izvršnega sveta sodelujejo z ustreznimi skupščinskimi odbori in komisijami in obravnavajo z njimi zadeve, ki jih je treba predložiti Ljudski skupščini LRS, po pooblastilu izvršnega sveta lahko predložijo Ljudski skupščini, njenima domoma, odborom in komisijam za obravnavo posamezna načelna in druga vprašanja s področja,

ki imajo znaten političen pomen. Nadalje predlagana uredba določa, da se sekretar za zakonodajo in organizacijo lahko udeleži seje vsakega odbora, če so na dnevnem redu omnitki zaenkrat ali drugih predpisov, sekretar za splošne gospodarske zadeve pa, če so na dnevnem redu predpisi in vprašanja z gospodarskega področja. Uredba tudi dopušča, da lahko izvršni svet ustanovi strokovne svete kot svoje posvetovalne organe za posamezna področja. Strokovni svetji so bili namreč vpeljani z zakonom o državni upravi, Ljudska skupščina LRS, njena doma, odbor in komisije ter odbori in komisije izvršnega sveta lahko zahtevajo od strokovnih svetov izvršnega sveta, naj dajo mnenja in predloge o posameznih vprašanjih s svojega delovnega področja. Nova uredba predvideva tudi manjše spremembe v administraciji izvršnega sveta.

Beograd, 18. jun. Na dnevnem redu seje odbora za organizacijo oblasti in upravo je predlog zakona o ekspiraciji in predlog zakona o upravnih šolah. Oba zakonska predloga bosta predložena zvezni ljudski skupščini, ki je sklicana za 25. junij.

Zakonski predlogi, ki jih je sprejel odbor za organizacijo oblasti in uprave, so predlog zakona o ekspiraciji in predlog zakona o upravnih šolah. Oba zakonska predloga bosta predložena zvezni ljudski skupščini, ki je sklicana za 25. junij.

Mejnik v razvoju iznajditeljstva

Razstava iznajdb na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani in nedeljski kongres iznajditeljev predstavljata pomemben mejnik v razvoju iznajditeljstva in novatorstva pri nas. Na nedeljskem kongresu je bilo ugotovljeno, da iz objektivnih vzrokov — koncentracija vseh družbenih sil na osnovno investicijsko graditve — iznajditeljstvu doslej ni bila posvečena vsa potrebna skrb. Toda sama številna udeležba iznajditeljev z mnogimi kvalitetnimi prispevki na razstavi in tudi številna udeležba iznajditeljev iz vseh republik na kongresu na drugi strani kaže, da je bila v dosedanjem razdobju vendarle kljub objektivnim težavam ustvarjena solidna osnova za bolj organizirano in sistematično delo na tem področju v prihodnjem obdobju.

Kongres sam je ne samo poudaril velik družbeni pomen in vlogo naporov iznajditeljev in novatorjev za povečanje tehnične napredka in s tem storilnosti ter življenjske ravni, temveč je obenem tudi nakazal naloge, ki naj jim bodo organizacija jugoslovanskih iznajditeljev posveti prvenstveno skrb, da omenjeno vlogo čimprej dosežejo.

Gre predvsem za pravilno pravno ureditev številnih zapletenih problemov iznajditeljstva in novatorstva, tako predvsem za formalno priznanje iznajditeljem in novatorjem za njihovo delo, kot tudi za materialno odškodnino. Zakon o iznajdbah in tehničnih izpolnitvah iz leta 1948, ki sedaj ureja to materijo, ne ustreza več potrebam današnjega razvoja. Ta zakon sicer pravilno določa družbeno vlogo iznajditeljev, novatorjev in racionalizatorjev, ki pravi, da je treba pravice in dolžnosti iznajditeljev, novatorjev in racionalizatorjev obravnavati tako, da se zagotove njihove osebnosti koristi in obenem družbene koristi in nadalje ustrezno vsebinsko koristno iznajdb in tehničnih izpolnitv. Na drugi strani pa je zakon prenatrpan z administrativnimi določbami, ki zavirajo formalno priznanje iznajditeljem in otežujejo hitro reševanje njihovih materialnih pravic. Zato bo moral biti ena prvenstvenih skrbi nove organizacije, kot je to poudaril na kongresu tudi tov. Franc Leskošek, sodelovanje pri izdelavi novega zakona.

Težke razprave o tem vprašanju bi morale biti na odškodninski iznajditelju za njegovo iznajdbo in na zainteresiranosti gospodarskih organizacij v razvijanju iznajditeljstva. Vprašanje odškodnine ni bilo treba povezati s konkretnimi ekonomskimi rezultati tistih gospodarskih organizacij, ki iznajdbo izkoristijo, pri čemer pa bi morala biti določena stimulacija priznana tudi gospodarski organizaciji, ki morale imeti zakonsko osnovo, da izločajo iznajditelju ustrezno odškodnino in da imajo od uveljavljanja iznajdb tudi same določeno materialno korist. Tako ureditev bi vzbudila voljo iznajditeljev k ustvarjalnosti, gospodarske organizacije pa, da bi iznajditeljstvo razvijale.

Interesantno vprašanje, ki ga je kongres obravnaval, je tudi vloga malih iznajditeljev, tako imenovanega novatorstva, pod čemer razumemo novo ustvarjalno uporabo že znanih tehničnih sredstev in postopkov. Gospodarski pomen novatorstva, ki zavzema obiljano širši obseg kakor iznajditeljstvo, utegne biti zelo velik. To nam potrjuje večjo izkušnje iz dosedanje naše graditve. Poleg tega se moramo zavedati, da nam prav novatorstvo ustvarja pogoje za večjo iznajditeljsko delavnost v najširšem pomenu besede. Zato so predlogi, ki so bili na kongresu podani, da se na ustrezen način zaščitijo tudi novatorstvo, vsega upoštevanja vredni.

Končno so bile na kongresu podane tudi pobude za ureditev patentiranja naših iznajdb v inozemstvu. To je predvsem finančni problem. Posamezni iznajditelj zaradi visokih stroškov ni sposoben zaščititi svoje iznajdbe v inozemstvu. Zato bi morala te stroške prevzeti gospodarska organizacija, ki prva izkoristi iznajdbo ali pa posebno zvezni sklad, ustanovljen v ta namen. Zavedati se namreč moramo, da predstavljajo neprijetno težavo naša največja in nepotrebnost izgubo za naše gospodarstvo. A. J.

Predlog zakona o ekspiraciji

Beograd, 18. jun. Na dnevnem redu seje odbora za organizacijo oblasti in upravo je predlog zakona o ekspiraciji in predlog zakona o upravnih šolah. Oba zakonska predloga bosta predložena zvezni ljudski skupščini, ki je sklicana za 25. junij.

Stanovanj. Predvideno je tudi, da se more za potrebe stanovanjske gradnje ekspirirati samo zemljišče, ki je določeno za namen urbanističnim načrtom ali akcijam okrajnega ljudskega odbora.

S popolno ekspiracijo predvideva tudi sprememba glede odškodnine za ekspiracijo. Odškodnina za imetiško zemljišče se določa v višini desetkratnega zneska čistega enoletnega dohodka iz rastišnega proizvoda na tem zemljišču. Odškodnina se določa vedno v gotovini.

Predlog zakona o upravnih šolah
BEOGRAD, 18. jun. Zvezni izvršni svet je poslal zvezni ljudski skupščini predlog zakona o upravnih šolah. Kakor poudarja obrazložitev predloga, je naloga upravnih šol strokovno izobraževati osnovni referenčni kader za delovna mesta v upravnih organih ljudskih odborov, kakor tudi v upravnih službah ustanov in organizacij, za katere se zahteva upravnopravna usposobljenost. Urebo bi dajale splošno strokovno usposobljenost za upravne službe, ne izključujoče pa se možnost, da se morejo zaradi usposabljanja kadrov za določene vrste upravnih služb, kakor so notranje zadeve, geodetska služba, davčna služba in druge, ustanovljati posebne upravne šole. Razen tega bi upravne šole izpolnile sedanjih uslužbenecov. Solanje v njih bi trajalo dve leti, za vstopanje pa bi se zahtevalo od kandidata popolna srednja šola. Predvidevalo se tudi možnost vpisa kandidatov s študijem in šestimi razredi srednje šole, vendar le tedaj, ako imajo že osem, oziroma šest let prakse v upravni službi.

Predlog zakona predvideva tudi možnost izrednega šolanja. Težke razprave o tem vprašanju bi morale biti na odškodninski iznajditelju za njegovo iznajdbo in na zainteresiranosti gospodarskih organizacij v razvijanju iznajditeljstva. Vprašanje odškodnine ni bilo treba povezati s konkretnimi ekonomskimi rezultati tistih gospodarskih organizacij, ki iznajdbo izkoristijo, pri čemer pa bi morala biti določena stimulacija priznana tudi gospodarski organizaciji, ki morale imeti zakonsko osnovo, da izločajo iznajditelju ustrezno odškodnino in da imajo od uveljavljanja iznajdb tudi same določeno materialno korist. Tako ureditev bi vzbudila voljo iznajditeljev k ustvarjalnosti, gospodarske organizacije pa, da bi iznajditeljstvo razvijale.

KONFERENCA GRADBENIH FAKULTET IN ODELKOV

Ljubljana, 18. jun. V zbornici dvorani ljubljanske univerze se je danes začela četrti konferenca vseh gradbenih fakultet in odelkov gradbenih fakultet in odelkov v državi, ki bo trajala 3 dni. Poleg profesorjev prisostvuje predsednik fakultetnega sveta tehniških fakultet v Ljubljani inž. Ivo Klemenčič, predsednik Društva univerzitetnih profesorjev in znanstvenih delavcev dr. Fran Zavrnik, predstavniki Zveze društev gradbenih inženirjev in tehnikov Jugoslavije inž. Ivan Bajželj in svetnik sekretarja za za prosveto in kulturo v zveznem izvršnem svetu Marijan Filipovič.

Konferenca je odprl predstojnik odelka za gradbeništvo in geodezijo prof. inž. Drago Leskošek v imenu odsotnega rektorja ljubljanske univerze je imel uvodni govor dekan tehniške fakultete prof. dr. inž. Dušan Avsec. Na popoldanski seji so izvolili komisijo za zaključke, nato pa so posvetovalne seje popoldne nadaljevali z referatom prof. inž. Solovjeva o izkušnjah tehniške fakultete v Sarajevu v zvezi z reorganizacijo študija. Referat o novem učnem načrtu na odelku za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani je imel prof. inž. Leskošek. Po razpravi so si udeleženci konference ogledali Zavod za raziskavo materiala.

Jutri bosta podala svoja referata prof. inž. Pečinar iz Beograda o statutih gradbenih fakultet in odelkov in prof. inž. Žernovski iz Skoplja o sodelovanju inštitutov za operativno. Zadnji dan bodo razpravljali še o podiplomskem študiju, o čemer bosta referirala prof. inž. Cvrčanin in inž. Petrik. Udeleženci konference bodo obiskali tudi Inštitut za jezikne konstrukcije in vodogradbeni laboratorij tehniške fakultete v Ljubljani. B. L.

Zadružnice so razpravljale

Seja glavnega odbora Zveze zadružnic Slovenije

Danes popoldne je bila v dvorani Glavne zadružnice zveze seja Glavnega odbora Zveze zadružnic Slovenije. Vodila jo je predsednica inž. Vilma Pirkovičeva, udeležile pa so se je poleg članice glavnega odbora tudi sekretarka okrajnih odborov Zveze zadružnic, na seji so razpravljale o organizaciji zadružnih svetov poslovnih zvez in o delu zadružnic v okviru teh zvez. Ker bodo bodoče poslovne zveze predvsem pospeševale kmetijsko proizvodnjo in bodo zato velikega pomena, so bile zato mnenja, da bodo morale te zveze zajeti tudi žene zadružnic zaradi pospeševanja drobne kmetijske proizvodnje, s katero se žene predvsem ukvarjajo (vrtinarstvo, perutinarstvo itd.). Prav tako so bile mnenja, da bodo počne poslovne zveze znanim zadružnicam na vasi v mnogo večjo strokovno pomoč, kakor so jo dobivale doslej od okrajnih zadružnih zvez, ki imajo večje teritorialno področje.

dajo pridelane zelenjave tudi potrebne dohodke. Kar zadeva šolske vrtove, je bilo ugotovljeno, da ti še vedno ne služijo povsod svojem namenu. Največkrat jih obdeluje in izkorišča učiteljstvo za svojo prehrano, v primerih, kjer služijo za pouk vrtinarstva in kmetijstva in jih obdelujejo šolski otroci pod strokovnim vodstvom učiteljev, pa tudi ni urejeno vprašanje, kdaj je upravičeno do pridelkov. Na seji so bile zadružnice mnenja, da bi morali o tem odločiti šolski odbori. Sicer pa obstaja uredba o šolskih vrtovih, treba jo je povzročiti in urediti, za kar bi se morali zanimati tudi prosvetni organi.

Najbolj zanimivo je bilo vprašanje o organizaciji raznih tečajev za konzerviranje, ki jih bodo organizirale skupno z okrajnimi zavodji za napredek gospodinjstva in organizacijo Rdečega križa. To zanimanje je tako živo, da bi na primer nekatere zadruge v kranjskem okraju rade priredile po osem in več tečajev med sezono. Z zdaj so zadružnice vsem vsem okraju naročile okrog 8000 korzarcev za vkuhanje. Tudi kar zadeva proizvodnjo sadnih sokov, so bile zadružnice na današnji seji mnenja, da bo središče za širše potrošnje (razen žit) za nabavo kamionov in za nabavo hladilnih naprav in skladiščnih prostorih in prodajaln.

Nadalje so razpravljale o organizaciji urejenih zadružnih, šolskih in drugih vzornih vrtov in o pomenu, ki ga morajo taki vrtovi imeti na vasi. Pred kratkim sta dve kmetijski strokovnjakinji obiskali okraje Celje, Maribor, Krško in Novo mesto ter si pri tem ogledale 15 takih vrtov. Iz njihovega poročila je razvidno, da so ti vrtovi res skrbno in vzorno urejeni, da pa si ponekod, zlasti pri vprašanju zadružnih vrtov, nekatere zadruge še vedno niso na jasnem, kakšnim osnovnim namenom naj takšen vzoren vrt služi. Pravilno je vsekakor, da je vrt pospeševalnega značaja in da seznanja žene zadružnice z vrstami zelenjave, ki je sicer v sedanjih prehrani ne uporabljajo, dobro pa je, če je pri vsem tudi rentabilen in donša s proizvodnjo.

Kot je bilo že objavljeno v št. 138 našega lista z dne 13. t. m. je razpisala Glavna centralna Narodna banka FLRJ tri nove natečaje za investicijska posojila iz splošnega investicijskega sklada in sicer: XIV. natečaj za investicijska posojila trgovin, gostinca in za investicijska posojila za nakup opreme in XVI. natečaj za dvig proizvodnje gradbenega materiala s pomočjo adaptacij, rekonstrukcij ali razširitve obstoječih obratov.

Zanimivosti z vsega sveta
prinaša
TEDENSKA TRIBUNA.

Kot je bilo že omenjeno, bodo posojila na razpolago za sledeče namene: za gradnjo skladišč za skladiščenje in hranjenje kmetijskih pridelkov, namenjenih za prodajo za širše potrošnje (razen žit), za nabavo kamionov in za nabavo hladilnih naprav in skladiščnih prostorih in prodajaln.

Kot je bilo že omenjeno, bodo posojila na razpolago za sledeče namene: za gradnjo skladišč za skladiščenje in hranjenje kmetijskih pridelkov, namenjenih za prodajo za širše potrošnje (razen žit), za nabavo kamionov in za nabavo hladilnih naprav in skladiščnih prostorih in prodajaln.

Novi natečaji Narodne banke za investicijska posojila

Kot je bilo že objavljeno v št. 138 našega lista z dne 13. t. m. je razpisala Glavna centralna Narodna banka FLRJ tri nove natečaje za investicijska posojila iz splošnega investicijskega sklada in sicer: XIV. natečaj za investicijska posojila trgovin, gostinca in za investicijska posojila za nakup opreme in XVI. natečaj za dvig proizvodnje gradbenega materiala s pomočjo adaptacij, rekonstrukcij ali razširitve obstoječih obratov.

Kot je bilo že omenjeno, bodo posojila na razpolago za sledeče namene: za gradnjo skladišč za skladiščenje in hranjenje kmetijskih pridelkov, namenjenih za prodajo za širše potrošnje (razen žit), za nabavo kamionov in za nabavo hladilnih naprav in skladiščnih prostorih in prodajaln.

Kot je bilo že omenjeno, bodo posojila na razpolago za sledeče namene: za gradnjo skladišč za skladiščenje in hranjenje kmetijskih pridelkov, namenjenih za prodajo za širše potrošnje (razen žit), za nabavo kamionov in za nabavo hladilnih naprav in skladiščnih prostorih in prodajaln.

Kot je bilo že omenjeno, bodo posojila na razpolago za sledeče namene: za gradnjo skladišč za skladiščenje in hranjenje kmetijskih pridelkov, namenjenih za prodajo za širše potrošnje (razen žit), za nabavo kamionov in za nabavo hladilnih naprav in skladiščnih prostorih in prodajaln.

Obisk delegacije SZDL v Belgiji

Beograd, 18. jun. Dne 23. t. m. bo odpotovala v Belgijo na povabilo belgijske socialistične stranke delegacija 11 funkcionarjev okrajnih odborov Socialistične zveze. Jugoslovanski politični delavci bodo ostali v Belgiji 15 dni in obiskali voditelje in nekaj odborov organizacij socialistične stranke. Prisostvovali bodo tudi kongresu te stranke, ki se bo začel 28. junija v Bruslju. — (Jugopres)

Razgovori za sklenitev kulturne konvencije s Poljsko

Beograd, 18. jun. V Beogradu pričakujejo, da bo v kratkem prispela poljska delegacija za nadaljevanje razgovorov o sklenitvi kulturne konvencije.

RAZPRAVA O PREDLOGU ZAKONA o časopisnih podjetjih

Bograd, 18. jun. Odbor za organizacijo oblasti in upravo zveznega zbora je popoldne začel razpravljati o predlogu zakona o časopisnih podjetjih in ustanovah.

uresničiti bolj neposredno in odločneje vpliv družbene skupnosti na delo teh podjetij. Drugi pomen tega zakonskega predloga je v tem, da bo skupnosti omogočeno, ko gre za izdajanje listov družbenih organizacij, spoznati, odkod so listi dobili dotacije, dobila bo torej boljši vpogled v njihovo finančno poslovanje. Na drugi strani morejo naše družbene organizacije, katerih družbena naloga je vzgajanje mladine, opozoriti Zvezo novinarjev na pisanje posameznih listov, nakar bi mogla poklicna organizacija novinarjev pozvati urednike teh listov na odgovornost. To je potrebno, da bi se razvilo čustvo odgovornosti ljudi, ki delajo na tem področju, torej novinarjev, zlasti glavnih urednikov, glede na smotre socialistične skupnosti.

Protiperonosorna služba

Poročilo 18. junija
Po vsej Sloveniji je v nedeljo nastopila delna ohladitev. Srednje dnevne temperature so se gibale med 12 in 15°C, na Primorskem do 20°C. Maksimalne temperature so kolebale med 16 in 23°C, minimalne pa so ostale v mejah med 8 in 14°C. Neznatne padavine do 6 mm je zabeležilo več postaj na Koprskem in tržaško-komenskem Krasu. V drugih vinorodnih krajih Slovenije v nedeljo dežja ni bilo.

S tem zakonom se ureja tudi položaj novinarjev. Ureja se njihovi poklici, napredovanje v vsilji stroki in način njihovega nagrajevanja. To je bilo sprejeto na posebno zahtevo poklicne organizacije novinarjev in njihovih združenj ter so njihovi zastopniki bili pri izdelavi tega zakonskega predloga izredno zadovoljni, ker se končno v zakonu o časopisnih podjetjih ureja njihov položaj.

Plenum Zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije

Ljubljana, 18. junija. Danes dopoldne je bil v Ljubljani plenum Zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije, na katerem je bila na dnevnem redu razprava o ustanovitvi Društva iznajditeljev, za katero je dal pobudo včerajšnji kongres izumiteljev, nadalje razprava o tehničnem tisku ter končno razprava o načrtu uredbe o projektiranju ter inženjsko tehničnih umskih uslugah. O načrtu te uredbe bomo še poročali.

Protiperonosorna služba

Poročilo 18. junija
Po vsej Sloveniji je v nedeljo nastopila delna ohladitev. Srednje dnevne temperature so se gibale med 12 in 15°C, na Primorskem do 20°C. Maksimalne temperature so kolebale med 16 in 23°C, minimalne pa so ostale v mejah med 8 in 14°C. Neznatne padavine do 6 mm je zabeležilo več postaj na Koprskem in tržaško-komenskem Krasu. V drugih vinorodnih krajih Slovenije v nedeljo dežja ni bilo.

Znatno znižanje cen kmetijskih pridelkov na beograjskem trgu

Cene kmetijskih pridelkov so bile na beograjskih trgih do pred nekaj dnevi stabilne in precej visoke. Nizke cene ob koncu prejšnjega meseca zaradi slabega povpraševanja so se naglo povečale in so trajale vse do pred nekaj dnevi, ko se cene kmetijskih pridelkov znizale, kar velja zlasti za zelenjavo.

Zanimivosti z vsega sveta

Prav tako je pozitivno vpevala na znižanje cen dobra preskoba socialističnega sektorja na beograjskih trgih. Pri večini zgodnjih kmetijskih pridelkov so se znižale cene tudi za potovico. Tako so doleteli mlade bučke po 100 dinarjev, zelje po 100 dinarjev, danes pa jih ponujajo po 50 dinarjev. Seroči fižol so postali po 120 do 140 dinarjev za kilogram,

Zanimivosti z vsega sveta

Prav tako je pozitivno vpevala na znižanje cen dobra preskoba socialističnega sektorja na beograjskih trgih. Pri večini zgodnjih kmetijskih pridelkov so se znižale cene tudi za potovico. Tako so doleteli mlade bučke po 100 dinarjev, zelje po 100 dinarjev, danes pa jih ponujajo po 50 dinarjev. Seroči fižol so postali po 120 do 140 dinarjev za kilogram,

Zanimivosti z vsega sveta

Prav tako je pozitivno vpevala na znižanje cen dobra preskoba socialističnega sektorja na beograjskih trgih. Pri večini zgodnjih kmetijskih pridelkov so se znižale cene tudi za potovico. Tako so doleteli mlade bučke po 100 dinarjev, zelje po 100 dinarjev, danes pa jih ponujajo po 50 dinarjev. Seroči fižol so postali po 120 do 140 dinarjev za kilogram,

Zanimivosti z vsega sveta

Prav tako je pozitivno vpevala na znižanje cen dobra preskoba socialističnega sektorja na beograjskih trgih. Pri večini zgodnjih kmetijskih pridelkov so se znižale cene tudi za potovico. Tako so doleteli mlade bučke po 100 dinarjev, zelje po 100 dinarjev, danes pa jih ponujajo po 50 dinarjev. Seroči fižol so postali po 120 do 140 dinarjev za kilogram,

Zanimivosti z vsega sveta

Prav tako je pozitivno vpevala na znižanje cen dobra preskoba socialističnega sektorja na beograjskih trgih. Pri večini zgodnjih kmetijskih pridelkov so se znižale cene tudi za potovico. Tako so doleteli mlade bučke po 100 dinarjev, zelje po 100 dinarjev, danes pa jih ponujajo po 50 dinarjev. Seroči fižol so postali po 120 do 140 dinarjev za kilogram,

Poročevalec
URBUJEJO
SERGEJ VOŠNJAK
FRANČEK DRENOVEC
ALEKSANDER JAVORNIK
VITAN BRENČIČ
VLADAN ČIČIČ
VLADAN LIPIAR
BOJAN KEMAR

Ob robu dogodkov

Odprto polje

V demokratski stranki je predvolilni položaj razmeroma jasev. V predliminarnih volitvah si je Stevenson z gladkimi zmagami v Oregonu, na Floridi, v Kaliforniji in drugi zagotovil že 266 glasov na konvenciji, zagotavlja pa, da jih ima zagotovljenih vsaj še 250 — potrebuje pa jih 686 in pol, da ga konvencija demokratske stranke imenuje za svojega predsedniškega kandidata. Ostali pretendenti nimajo mnogo upanja, čeprav naden preobrat na konvenciji ne bi bil nič novega. Možno je, pravijo, da združita svoje pristase Kefauver in Harriman, s čimer bi prav gotovo »zadušila« Stevenson, obenem pa zelo verjetno tudi sama sebe, ker bi v tem primeru zmagal eden izmed »rhnih konjev«, na primer, senator iz Missourija, Symington. Ali, pravijo, da bodo Harrimanovi pristasi zaveli ostro liberalno platformo in izrazili abstinenco Juga, kar bi prav tako pokopalo Stevensona, z njim pa verjetno tudi demokratsko stranko na volitvah samih. Kakor koli že, dejstvo je, da imajo demokrate vsaj dva ali tri močne kandidata, ki so znani po vseh ZDA, in zato bolj sprejemljivi za volivce kot republikanski kandidati — razen Eisenhowerja.

Kljub zagotovitvam, da bo predsednik v štirinajstih dneh prav tako zdrav, kot je bil doslej, je položaj z njegovo kandidaturjo takšen, kot je bil takoj po srčnem napadu pred štirimi meseci. Predsednik se bo moral znova odločiti, in vprašanje je, kateri izmed čimteljev bo zanj bolj važen: osebno zdravje, dejstvo, da republikanci nimajo drugega kandidata, misel, da še ni izvedel vseh svojih načrtov in še vrsta drugih. Če se Eisenhower okreče kandidaturi, potem imajo demokrate precej upanja na uspeh. Ni dvoma namreč, da se bodo volivci zlahka odločili za Stevensona, ne pa za Nixona, ki pravijo, da je edini, ki pride pri republikancih v poštev. Pa tudi če bo Eisenhower kandidiral, imajo demokrate več upanja na zmago kot doslej. Trenutni je položaj takšen, da niti najboljši poznavalci ZDA ne vedo dajati nobenih napovedi, ampak do zadnjega vsi poudarjajo, da je »sedaj vse mogoče«.

Zaželeni poizkusi

Res je, svet gre naprej; smo na pragu atomske dobe, v svetu vodikovih bomb in vodenihi izstrelkov; atomske električne centrale bodo kmalu začele nadomeščati dosežena goriva kot sta premog in nafra. Toda na žalost posvečajo še vedno veliko pozornost atomskim orožjem, čeprav je že jasno po dosedanjih poizkusih, da bi atomska vojna uničila oba nasprotnika. Pa ne samo to. Vedno več dokazov prihaja o nevarnosti tega poizkusa in slišati je vedno bolj ogorčene proteste držav, ki so blizu področij, kjer so eksplozivne atomske bombe. Prav zaradi tega pa človek s toliko večjim zaupanjem in zanimanjem spremlja vse tiste napore na svetu, ki hočejo atomsko energijo uporabiti v korist človeka. O tem vprašanju bo razpravljala tudi svetovna konferenca za energijo, ki je začela zasedati na Dunaju. Glavna tema na tej konferenci bo uporaba atomske energije v miroljubne namene, razpravljati bodo o podobni prihodnjosti sveta, v katerem bodo nujno potrebne zaradi vedno večjega pomanjkanja dosežanih virov energije vse oblike jedrske energije. Sir Harold Hartley, predsednik Svetovne federacije za energijo je na otvoritvi med drugim poudaril, da energetska politika ne sme sloneti samo na interesih posameznih držav ter da je potrebno mednarodno sodelovanje.

Za samo dejstvo, da sodeluje približno dva tisoč strokovnjakov za goriva z vsega sveta, dovolj jasno kaže velik pomen te konference. Izmenjavajo izkušnje in znanstvenih izsledkov bo brez dvoma prispevek k nadaljnjim poglobljanjem sodelovanja med državami na področju uporabe atomske energije v miroljubne namene. Zeleti bi tudi bilo, da bi ekonomsko razvite države pomagale z navesti in izkušnjami manj razvitim, s čimer bi podprle njihov industrijski razvoj. Nujno bi bilo potrebno, da bi se premaknili z mrtve točke tudi kar se tiče poizkusov z atomskim orožjem, ki bi jih bilo treba preprečiti, vse sile pa uporabiti za nadaljnji razvoj uporabe atomske energije v korist človeka. Taki poizkusi bi bili potrebni in zaželeni.

S. Lenardt

Uspehi štirih let

Egiptovsko ljudstvo bo 23. junija odločilo o novem predsedniku republike in novi ustavi — Jeseni pa bodo izvolili parlament — 3 tem bo končano prehodno obdobje po »politični in socialni revoluciji« — Naserjeva izjava o odnosih z Veliko Britanijo

Kairo, 18. jun. (Tanjug). Z referendumom bo egiptovski narod odločil o osebnosti novega predsednika republike in o novi ustavi. Egiptanci ocenjujejo, novo ustavo kot prvo, ki bo v moderni zgodovini te države koristila najširšim plastem ljudstva. Za novega predsednika republike Gamala Abdela Naserja, za katerega bo oddalo svoje glasove nad pet milijonov volivcev, pa so egiptovski felahi rekli v predvolilni kampanji: »On je eden izmed naših, zrasel je iz naše sredine in se bori za boljše prihodnost egiptovskega naroda.«

Čeprav politične stranke ne sodelujejo, bo referendum dne 23. junija ena izmed največjih manifestacij politične zrelosti sodobne egiptovske družbe. V kampanji, ki so jo vodili vsi člani vlade in revolucionarnega sveta, je bilo jasno poudarjeno, da dogodki 23. julija 1952 niso bili navadni državni udar, pač pa »politična in socialna revolucija«.

Pozivajoč narod, naj se izjavi za ustavo in glasuje za Abdela Naserja kot predsednika republike, so člani revolucionarnega sveta, ki so prav do zdaj predstavljali vrhovno suvereno oblast države, vztrajno poudarjali, da nastopa obdobje političnega gibanja revolucionarne unije, ki mora poskrbeti za izpolnitev nalog, zaradi katerih je bila izvedena revolucija »za zgraditev politično, družbeno in ekonomsko močne države«.

Glede doslej doseženih uspehov so opozorili egiptovski narod na pomembne uspehe v minulemu obdobju. Zgrajene so nove industrije jekla, železa, orožja, zgrajena nova električna centrala pri Asuanu, zboljšana promet, razširjena rafinerija l. t. d. Z zgraditvijo novih električnih central v minulemu letu se je v raznih vejah gospodarstva dvignila proizvodnja za 14 odstotkov v primeri z l. 1954. V rudarstvu znaša ta odstotek 17%, pri proizvodnji aluminija 20%, bakra 11%, jekla 17%. V kemični industriji, so bili doseženi veliki uspehi zlasti v proizvodnji superfosfata, ki se je v minulemu letu zvišala za 25%, glicerina za 30%, mila za 20% in umetnih tkanin za 25%. Na področju javnih del in skrbi za najširše ljudske množice je vlada dosegla veliko zboljšanje. V volilni kampanji so Naser in ostali člani vlade

opozarjali zlasti na dejstvo, da so javne službe napredovale za 55% v primeri z obdobjem pred revolucijo. Vlada je na primer samo v zadnjem letu odprla sto zadržanih enot, ki naj bi bile za vrgel vsemu Egiptu in postale šola za življenjske in gospodarske pogoje egiptovskih kmetov. V načrtu je, da bodo v dveh letih zgradili tri sto takih enot v 1300 egiptovskih vaseh. Medtem ko je bila prosveta med bivšimi režimi monopol

Izvršni odbori italijanskih občin
Rim, 18. jun. (Tanjug). Od 7.500 občin, v katerih so bile upravne volitve, so doslej samo v 3.200 občinah sestavili izvršne odbore. V teh volitvah krščanski demokrate v 1.613 občinah, 807 jih je pod upravo županov drugih vladnih strank, 637 jih ima leviča, 68 desniča, 131 pa krajevne skupine. V večjih mestih, kot so Rim, Milano in Firenze, položaj še ni jasev, ker niti liberalci niti socialni demokrate niso privolili na krščansko demokratski predlog za sestavo manjšinskega izvršnega odbora.

NACRT ITALIJANSKEGA ZUN. MINISTRA ZA KOMITE »TREH MODRIJANOV«

Martino za zaprta vrata

V gospodarskem sodelovanju naj bi bile udeležene samo države Atlantskega pakta — Tudi skupno evropsko tržišče naj bi ostalo zaprto za države, ki niso članice evropske skupnosti za premog in jeklo

Britansko ministrstvo za zunanje zadeve je sporočilo danes, da bo italijanski minister za zunanje zadeve Martino 25. junija obiskal London. Martino bo imel z britanskim ministrom za zunanje zadeve Selwynom Lloyd-om razgovore o političnem sodelovanju v okviru severnoatlantskega pakta in skupnih problemih, ki zanimajo Veliko Britanijo in Italijo.

Za pariško sejo je Martino pripravil svoje poročilo po razgovorih s predstavniki Atlantskega pakta na Sredozemlju, torej s področja, ki so mu ga določili v komiteju treh. Martino se v osnovi strinja z izvajanjem drugega člena Atlantskega pakta za gospodarsko in politično sodelovanje. Italijanski zunanji minister meni, da se mora v sedanjem obdobju blok atlantskih držav okrečiti tudi na gospodarskem in političnem področju. Martino pa sodi, da se to sode-

lovanje v organizacijski formi ne bi smelo razširiti izven okvira atlantske skupnosti, ter da bi morale atlantske države politično, gospodarsko in vojaško združene reševati probleme v novem položaju, s čimer bi onemogočile slabšanje enotnosti zahodnih držav zaradi direktnih in individualnih stikov posameznih držav z Sovjetsko zvezo.

Martino namerava na tej osnovi polemizirati s francosko zamislijo o razširitvi gospodarskega sodelovanja preko OZN. Toda Martino tudi meni, da je za izvajanje njegovih načel mnogo težav zlasti na Sredozemlju, kjer je atlantska solidarnost med Grčijo, Turčijo in Veliko Britanijo ogrožena zaradi položaja na Cipru. Martino bo zato predlagal, naj Atlantski pakt prouči tudi problem Cypa, ter vpliva na stališče teh treh vlad.

Glede ustanovitve skupnega tržišča evropskih držav in ustanovitve atomske skupnosti se Martino zavzema za ožjo formacijo teh treh. Martino namreč meni, da bi morali tržišče združiti najprej v okviru držav skupnosti za premog in jeklo. Zaradi tega stališča je Martino proti francoskemu načrtu za ustanovitev skupnega tržišča vseh držav članice evropske organizacije za gospodarsko sodelovanje. Po mnenju Martina bi razširjena integracija tržišča ovirala proces politične integracije Evrope, kakršno si je zamišljal bivši krščanski demokratski prvak De Gasperi in kakršno podpirajo katoliške stranke šestih zahodnih držav.

V Rimu menijo, da računata Martino na podporo Nemčije, toda za francoski predlog se že sedaj zavzemajo Belgija in še druge zainteresirane države.

leg je naštetih razlogov, ki govorijo proti prodaji, obstaja še argument, da ima Trinidad Oil sedel v Veliki Britaniji in da bi prodajo odpadli vsi dohodki (v funtih), ki jih družba plačuje v obliki najrazličnejših prispevkov in davkov.

Ko pa je kazalo, da se bo razprava o Trinidad Oil končala s glasovanjem o zaupnici vladi, so ostali v opoziciji samo še laburisti, konservativci pa so se umaknili. Kolikor bo na teden prešlo do glasovanja — in kaže, da bodo glasovali — potem bodo glasovali proti vladi spet samo laburisti, konservativci pa bodo proti svojemu prepričanju tihi. Ni skrivnosti namreč, da so trenutno laburisti bolj prikljubljivi kot vladna stranka in si konservativci trenutno želijo vse kaj drugega, kot takojšnje splošne volitve.

POSLEDNJA V SEVERNO-AFRIŠKEM HAREMU

Mollet: »Dajva se raje pobodati. Dam ti enako pravico, da lošitev pa ne pristanem!«

Zakaj je Humanite izjema?

(Od stalnega dopisnika »Politike« in »Slovenskega poročevalca«)

PARIZ, 18. jun. (Po telefonu). Povod za ta dopis je dogodek v Italiji ne pa v Franciji, vendar ga je mogoče nekako prilagoditi tudi tukajšnjim razmeram. Gre za večerajšjo izjavo voditelja KP Italije Togliattija, ki jo objavila ves pariški tisk, z eno samo izjemo. Ta izjema je list KP Francije »Humanité«.

Ne da bi se spuščal v zlobne pripombe tukajšnjega tiska, ki želi v tem intervjuju najti predvsem material proti komunizmu in socializmu sploh, je značilno poudarjanje tistih delov te izjave, v katerih poudarjajo italijanski komunisti, da je nujno iskati lastne poti v socialistično družbo na osnovi proučevanja in spoznavanja prakse vsake posamezne države. Eden tukajšnji oblistov je napravil Togliattiju ob

pripombah tudi gledanja, ki so opazovana s strani, zelo pomembna zapažanja, čeprav to nikakor ne pomeni, da bodo takisto stališča posameznih partijskih članov ali posameznih organizacij postala v bližnji bodočnosti obvezna tudi za uradno stališče partije v celoti.

Tako je na primer v javnost prodrla mnenje, ki se razlikuje od stališča CK in ki se nanaša na »jugoslovanski primer«. V tetah je rečeno, da je bil informbiro, ki je odigral svojo pozitivno vlogo, razpuščen, nato pa se navaja naslednje: »V okviru informbiroja so imele posamezne partije — članice pravice in dolžnost, da izmenjujejo svoje izkušnje, da se medsebojno kritizirajo. Informbiro ni sam samostalno postal leta 1948 na naslov jugoslovanskih komunistov pripombe, ki so se nanašale na njihovo stališče do vodilne vloge proletariata, do razredne borbe na vasi ter do odnosa med komunistično partijo in ljudsko fronto. Pozneje pa je naša partija preokročila svoje pravice. Resolucija o jugoslovanskem vprašanju, ki jo je sprejel Informbiro v udeležbo tudi naših predstavnikov leta 1949, je bila nepravilna in nesprejemljiva, ker je pomenila kršitev načela nevmesavanja v notranje zadeve posameznih partijskih.« (To je tista resolucija, na kateri je pozivala Jugoslovane na upor proti partijskemu in državnemu vodstvu.)

Dalje je rečeno, da KP Francija upa, da bodo sedaj, ko je stvar popravišana, ponovno vzpostavljeno stiki med komunisti obeh držav v interesu Jugoslavije in mednarodnega delavskega gibanja.

Jugoslovanski stališče v tem vprašanju je znano. Toda Jugoslovane vsekakor zanima tudi mnenje, ki ga je mogoče slišati v komunističnih partijah Zahoda. Navedli bomo eno tako mnenje, ki ga objavlja »Humanité«. V svojem pismu partijskemu organu smatra član KP Francije Prudhomme, da teze samo deloma označujejo znano resolucijo leta 1948 in da to ni dovolj. On opominja centralni komite na to, da je v resoluciji obstajal tudi paragraf o tem, kako Jugoslovani precejeno svoje notranje sile in kako hočejo graditi socializem brez podpore Sovjetske zveze. Dalje navaja, da je izpuščen tudi tisti odstavek resolucije iz leta 1948, ki je pozival tako imenovane zdrave sile, naj prisilijo svoje vodstvo, da spremeni svoje stališče. Prudhomme smatra, da je informbiro in z njim vred tudi KP Francije že tedaj preokročil svoje pravice in končno smatra, da niti zadnji odstavek ni zadosten. Za kakšne popravke gre? Kdo jih je sprejel — se vprašuje ta član KP Francije. Na koncu svojega pisma predlaga novo besedilo, na osnovi katerega naj bi partijski kongres v celoti priznal kot napačno vmešavanje v notranje zadeve jugoslovanske KP že leta 1948.

V isti številki odgovarja Prudhomu član CK KP Francije, je in priznava, da je že leta 1948 obstajal poskus vmešavanja v jugoslovanske zadeve. Človek ima vtis, da je tudi tokrat bistvo vprašanja postavljeno, no ob strani, to je vsebina tistega, kar sedaj imenujejo kritično dela jugoslovanskih komunistov v tej dobi. Konec koncev je ta kritika povzročila Jugoslovani težkoče in škodo, ki je bila največja v bližnji preteklosti njenih narodov. Poleg tega je »jugoslovanski primer« škodoval tudi mednarodnemu delavskemu gibanju, o katerem tudi šestkrat govorijo voditelji KP Francije. Ali je v takih primerih dovolj posvetiti pozornost čisto pravni strani stvari, če se to lahko tako imenuje? S strani je razumljivo dejstvo, da organ KP Francije ni objavil intervjuja Palmira Togliattija. Zanimivo bi bilo, če bi bilo to mogoče, zvedeti tudi mnenje drugih partijskih organizacij znotraj KP Francije, ki so postavile podobna vprašanja.

A. Furlan

Zoran Zujevlić

Cigav je dobiček

Britanska vlada je končno odobrila namen vodstva petrolejske družbe Trinidad Oil Co., da proda večino delnic ameriškomu petrolejskemu koncernu Texas Oil Co. Transakcija sama po sebi ni nič posebnega. Trinidad Oil je družba, ki v svetovnem merilu ne pomeni mnogo: v celotni proizvodnji nafte na zahodu je udeležena komaj s pol odstotka, petrolejska proizvodnja na Trinidadu samem pa znaša okoli 20 tisoč barelov na leto ali 0,16 odstotka zahodne proizvodnje. Poleg tega se tvrdka že dlje časa bori s težavami in ji predvsem primanjkuje sredstev za investicije — kar je v sodobnem petrolejskem svetu isto kot obsoda na smrt. Ponudba Texas Oil je torej tembolj vabljiva. Za 180 milijonov dolarjev hoče Texas Oil kupiti kompletno Trinidad Oil, prevzeti njeno osnovna sredstva, predvsem pa koncesije, ki so še neraziskane in neizkoriščene.

Sporočilo vodstva Trinidad Oil, da namerava prodati, pa je povzročilo vihar na Trinidadu, še večjeja pa v političnih krogih Združenega kraljevstva.

Trinidad, otoček ob severni obali Južne Amerike, ni velik (okoli 2500 kvadratnih kilometrov), niti ni pregrado naseljen (okoli 670 tisoč ljudi), vendar pa je eden največjih otkov v Karibskem morju. Zivljenjska raven prebivalstva — Indijancev, Spancev, mulajov, zamorcev, Kitajcev — je za polovico večja, kot na katerem koli drugem otku in Trinidadci so znani po svoji svobodoljubnosti in čutu za enakopravnost — otk ni še nikdar poznal rasne diskriminacije. Od kod otku bogastvo ni težko ugotoviti. Petrolejska industrija je — vsaj za otk — močno razvita in zaposluje neposredno nad 18 tisoč ljudi. Proizvodnja asfalta je drugi vrh dohodka. Sredi goščih bambusovih gozdov na otku je pravo jezero asfalta, veliko okoli 160 tutev, ki je neizčrpno. Poleg tega prodajajo Trinidadci ni velike količine sadja, sladkorja, ruma in drugih tropskih proizvodov.

Razumljivo je, da gledajo Trinidadci z največjim nezaupanjem na prodajo Texas Oil. Po-

ker ne vedo, kaj lahko pričakujejo od njih, zlasti še, ker imajo z Američani slabe izkušnje — pred dvema so jih skoraj iztisnili iz svetovnega trga z dumpingom sadja.

Drugače pomisleke imajo v Londonu. Tu se gibljejo čustva od ene skrajnosti do druge. Med tistimi, ki protestirajo, so 24-karantni Britanci, ki jim je neznanost misel, da bi del kolonialnega premoženja prišel v roke tujcem, in takšni, ki jim je petroleja malo mar, izkoriščajo pa priložnost za napad na vlado. Se najbolj tehten razlog proti prodaji Trinidad Oil je skrb za bodočnost karibske federacije, ki jo ima London že dlje časa v načrtu. V tej federaciji bi bil Trinidad glavni otk in glavno mesto federacije bo verjetno glavno mesto Trinidada, Port of Spain. Dohodki od Trinidad Oil pa znašajo nič manj kot četrtino vseh predvidenih dohodkov federacije! Kaj bo, če sklene Texas Oil zapreti rafinerijo na Trinidadu?

Laburisti so seveda kot en mož naskočili transakcijo, pridružili pa se jim je tudi dober del konservativcev, ki so prejšnji teden na posebnem sestanku sklenili obvestiti vlado o svojih pomislekih proti prodaji Trinidad Oil. Po-

Tovorno pristanišče v Beogradu

Donava in Sava, ki sta naša glavni plovni reki, sta usvarjali v Beogradu zelo ugodne pogoje, da bi lahko postal veliko pristanišče za domači in tuji blagovni promet. Po Donavi je Beograd povezan z zahodno Evropo in njenimi morji, prav tako pa tudi s Črnim morjem in Sredozemljem. Že pred vojno je bil Beograd z improviziranimi in primitivnimi pristaniščem največja tovorna luka v državi, saj je blagovni promet preko beograjskega pristanišča prekalil skupni promet Susaka in Splita. — Dveh naših največjih morskih pristanišč. Danes prav tako prekalja na ne mnogo razširjenem in moderniziranim savskem pristanišču predvojni blagovni promet in se tako nahaja Beograd kot luka na drugem mestu, takoj za Reko, ki je naše glavno uvozno in izvozno pristanišče.

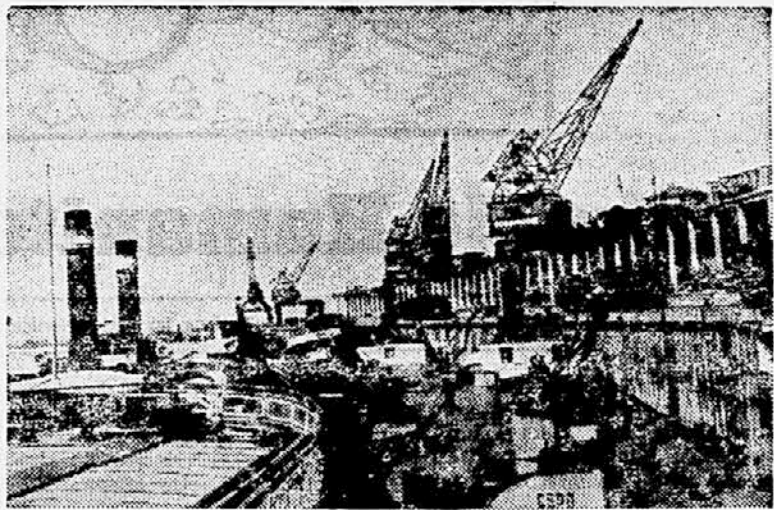
Sprememba generalnega plana Beograda, izgradnja novega savskega moseu in planiranje velikega sprejemališča na dosedanjem savskem pristanišču, so narekovale potrebo po izgradnji novega tovornega pristanišča z ugodno lokacijo. Po načrtih bodo novo pristanišče zgradili na desnem bregu Donave, med sedanjo električno centralo in pančevskim mostom. Novo pristanišče ne bo samo rečno pristanišče, temveč bodo tamkaj pristajale tudi rečno-morske ladje. Izvršni svet Srbije je že soglasen s programom investicijske

izgradnje tovornega pristanišča na Donavi in je v ta namen že odobrila vsota 5 milijard 768 milijonov 668 tisoč dinarjev. Novo pristanišče, ki bo v glavnem iztovornega značaja, ker bo služilo predvsem za prekrbo mesta, bo lahko samo z uvoza sprejelo letno okrog 280 tisoč ton blaga ter bo na ta način močno razbremenilo železniški promet. Samo pristanišče bo tri kilometre dolgo in bo na njem 29 izvozovnih mest. Večji del bodo imeli odprte pormole, na katerih bodo zgrajeni veliki ženiavi, da bo tako natovor

in izvozov popolnoma mehaniziran. Popolna mehanizacija je nujna, ker bodo transportirali v glavnem blago, kot je premog, les, gradbeni material, žitarice in drugo. Poleg obalnega pomola, ki bo služil za natančnejše in izvajanje blaga, računajo tudi na gradnjo bazenskega pristanišča, kamor bodo prihajale ladje v primeru slabega vremena. Bazeni za pristajanje ladij bodo vzporedno z bregom, da bo izobalno mogoče natovarjanje oziroma izvajanje večjega števila ladij. Pogosti

nomski pomen za mesto. Skozi pristanišče bodo namreč prihajale mnoge tuje in domače ladje, kar bo mestu zagotovilo znatna finančna sredstva, ki jih bo mogoče uporabiti za nadaljnji napredek mesta. Izgradnja pristanišča bo rešila tudi vprašanje donavskih bregov. Često se je dogajalo, da je voda sprejemala korito ter je bila na ta način že nekakšna ogrožena električna centrala in tovarne, ki so zgrajene na obeh bregovih Donave. Z izgradnjo pristanišča bo desni breg popolnoma reguliran ter bo na ta način omogočena gradnja novih tovarn, ki jih prej nisimo gradili same zaradi tega, ker je voda neprestano spodjedala breg.

Rečni promet, ki ima v teh krajih veliko bodočnost, bo dobil z novim pristaniščem še mnogo večje možnosti. Tako bo Beograd lahko po prometu prav kmalu dosegal Regensburg, Dunaj in Linz. Prav nič ne bo zaostajal za našimi morskimi pristanišči, ker se bo preko njega razvijal več blagovni promet z obsejnimi donavskimi državami in z državami, ki so z Donavo povezane s kanali. Tako bo postal Beograd, mesto na bregovih dveh naših velikih rek, prav kmalu tudi pomorsko pristanišče, ki bo povezovalo države Srednje in Zahodne Evrope preko Črnega morja s Sredozemljem in oceani.

Beograjsko pristanišče

BREZ UGOVORA ZA POLOVICO MANJ ALI 450:100

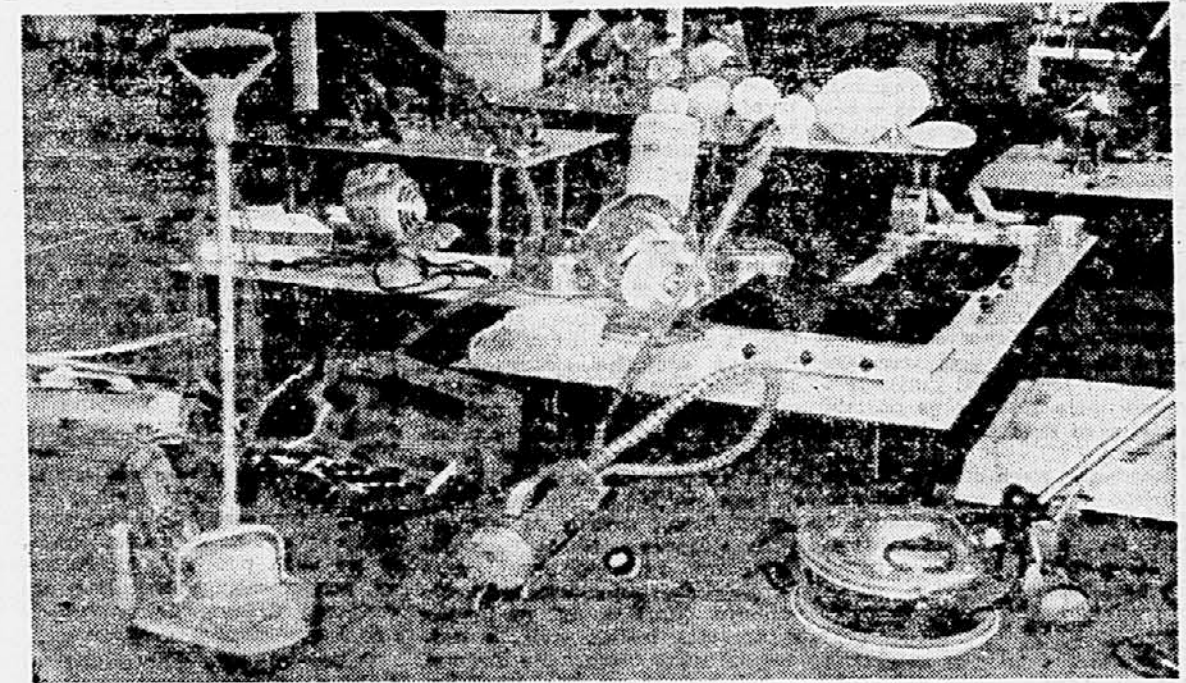
Za popravilo kopalnice je »Pilegarsko-dekorativna zadruga« v Kopru nekemu hišnemu svetu poslala račun v znesku 63.000 din. Ko je posebna strokovna komisija, ki je ocenila, da je opravljeno delo vredno največ 27.000 din, ugovarjala pri podjetju, je leto, brez obrazložitve in celo brez ugovora, izstavilo nov račun, tokrat za 27.000 din.

Ob tem primeru izrazitega oduševstva, ki ga je omenil v svojem poročilu na okrajni konferenci SZDL v Kopru Albert Jakopič, sem se spomnil, kaj se je tudi v Kopru zgodilo pred letom dni nekemu mojemu znancu. Potreboval je mizarja in teh takrat v Kopru za drobne reči sploh ni bilo mogoče dobiti. (Tudi danes še ni glede tega kaj prida boje). Srečalno je našel na mladega fanta, ki je bil pripravljen opraviti mu nekaj drobnih mizarjskih del. Toda gorje! Ko je bilo delo končano, mu je ta fant tako zarčunal, da se je malone sesedel za eno uro dela mu je moral povredno plačati 450 din (znane sam zaslužiti na uro okrog 100 din!).

Mnogo pozneje je slučajno zvedel, da je šlo pri navedenem fantu za vajenca v nekem večjem mizarjem podjetju v Kopru. In ker je bil velik »reže« — samo moj znanec mu je plačal 5200 din! — je šel lani poleti s podporo OLO Koper in menda še Obrtne zbornice za 14 dni nekam blizu Zadra v vajensko kolonijo. Sedaj je verjetno že pomočnik, pred kratkim pa mi je znanec pravil, da ga je videl na nedavni okrajni mladinski konferenci v Kopru kot delegata. Tega njegovega delegatstva si pa ni mogel spravit v sklad z oduševstvom, s katerim se je lani do njega — in gotovo še do koga! — tako »izkazala».

Navedel sem ta primer, ker je Jakopič izrazil prepričanje, da bi marsikdo od delegatov

verjetno lahko navedel podobne primere, »predvsem pa vrsto neurejenosti in poizkusov oduševstva v manjšem obsegu, ki jih s strani obrtnih delavnic privatnega, pa tudi družbenega sektorja srečujemo v vsakdanjem življenju«. — Poudarjajoč, da ustvarja obstojne stanje zelo ugodno oziroma celo za kušmarjenje v obrtnih delavnicah socialističnega sektorja zaposlenih ljudi — prav za to gre v primeru navedenega vajenca, torej še niti ne strokovnega delavca! — je na konferenci dejal: »Organizacije Socialistične zveze svojega političnega delovanja ne morejo ločiti od skrbi za izboljšanje življenjskih pogojev delovnega človeka... Vse to se tiče tudi Socialistične zveze delovnega ljudstva, kajti vse, s čimer se naš delovni človek vsakodnevno srečuje, pa čeprav se zdi na prvi pogled drobno in nepomembno, vpliva na politično razpoložljivost in končno tudi na naš napredek».

Moderna gospodinjinski aparat na razstavi Tehničnega napredka FLRJ na Gospodar, razstavišču

Zdravstvo na preoceanskem parniku

navadami in razvadami. Naravno je, da mora biti tako malo mestec pripravljeno tudi na vse eventualnosti glede bolezni in poškodb, ki se morejo pripetiti. Organizacija, ki je zato potrebna, mora biti res izporna in mora delovati brezhibno. K operaciji moderne ladje in k ojašanju uspešne izvedbe zdravstvenih naprav je silno pripomnila uporaba vseh modernih

ne in signalne naprave so vse avtomatične in nevarnost požara je omejena na minimum. Bolnišnica leži na ladji centralno in ima 2 zdravnikov in 6 pomožnega zdravniškega osebja. V 20 prostorih je razdeljeno 52 postelj, soba za posvetovanja s dvema kabinicama, operacijski predprostor, operacijska soba z vsem instrumentarijem za najnovejšo operacijo, prostor za klinične, laboratorijske in bakteriološke preiskave, rentgenski aparat za preglede in za slikanje in posebno lastno kuhinjo.

Preskrbljeno je tudi za porodnice, ki imajo svojo porodno sobo s praktično porodno mizo, poleg tega pa tudi prostor za otroke. Otrok, ki pride na svet na parniku, je avtomatično državljan tiste države, kateri pripada pamik. Če se pa ladja nahaja v teritorialnih vodah druge države, kjer ladja pristane, postane tam državljan. Poleg bolniških kabin so kabine za pomožno zdravstveno osebje, ki je bolniku ves čas na razpolago. Tudi za smrtno primere je preskrbljeno, kajti mrljica je treba konservirati s kloroformom in karbolno kislino, če se nahaja brod več kot 24 ur daleč od bližnjega pristanišča. Na drugi strani, popolnoma ločeno od ostalih bolniških pro-

storov je pa tudi kabina za izolirano in primeru infekcijskih bolezni. Bolnišnica ima tudi svojo lastno ventilacijsko, ogrevalno in hladilno napravo, ki je popolnoma ločena od ostalih ventilacijskih naprav na ladji, tako da se tudi s te strani vsak stik z zdravimi potniki in posadko zagotavlja. Posebno dvigalo veže bolnišnico, z vsemi nadstropji ladje, kar tudi primerno olajša prevoz bolnika.

V pogovoru z zdravnikom smo se zanimali, kakšni primeri oboolenj so na parniku najbolj običajni. Dogodi se seveda lahko vse, vendar pa bolnišnica pri mirnem morju navadno nima dosti posele, razen običajnih pravnih motenj in morske bolezni, ki pa je pri dobri ventilaciji razmeroma redka. Pravijo, da tudi težke primere bolezni in infekcijski atropina in kafr. Drugače je pa seveda pri razburkanem morju ali pa ob viharjih, kjer pride večkrat tudi do težjih poškodb in zlomov. Nujne operacije so redke. Večkrat pa imajo kak porod na ladji. Infekcijske bolezni na parniku posebno na poti v Severno Ameriko niso pogoste. Ker mora biti vsak potnik cepiljen ali pa se ga cepi še na ladji pred

Število turističnih potovanj preko oceana se je zadnja leta izredno dvignilo in lansko leto je potovalo s parniki več kot 1.200.000 ljudi preko oceana, par sto tisoč pa tudi z avionom. Zato je razumljivo, da vlada med narodnimi družbami velika konkurenca in da družbe tekmujejo, katera bo nudila za razmeroma majhen denar čim več varnosti in udobja. Moderni parniki so dandanes prvovrstno urejeni hoteli, ki se potrudijo, da poteka potniku življenje na ladji hitro in udobno. Italijanska linija »Italia« ima

sedaj nekaj najmodernejših ladij, ki vzdržujejo zvezo med Južno Evropo in Severno ter Južno Ameriko, ki v rezervi nudijo tudi najbolj razvijenemu potniku vse udobje. Preveč bi bilo opozarjati razkošno ureditev kabin in raznih dnevnih prostorov, izgrajenih prostorov za fitanje in pisanje, kinodvorane, plesišča in drugih prostorov, ki nudijo vsakemu potniku dovolj prilike tako za zabavo kot tudi za odmor. Nas so zanimali v prvi vrsti sanitarne naprave takega parnika, ki združuje na 2 — 3 tedenski vožnji 1200 potnikov in 400 članov posadke, ljud: vseh ras in narodnosti, z vsemi njihovimi

umetnih snovi in tkanin, ki imajo to prednost, da so lahke, nepremožljive, odporne, negorljive in da se brez težke čistijo in čisto tudi vzdržujejo. Cel parnik je opremljen s kurilnimi in hladilnimi napravami, ki so združene z ventilacijo na tako dovršen način, da le tudi v najmanjših kabinah zrak vedno čist in prijeten. V dnevnih prostorih in jedilnicah, kjer se ob slabem vremenu zadržuje na stotine potnikov, se ne čuti niti cigaretnega dima niti drugih duhov. Ključni drugače poznamo iz slabo ventiliranih prostorov. Pri tem pa tudi ni opaziti nikakega prepaha, ki je na mnogih starejših ladjah zelo neprijeten. Električ-

KULTURNI RAZGLEDI

VELIKANSKI USPEH NAŠE OPERE

Ansambel ljubljanske Opere, ki gostuje na Nisozemskem v okviru opernega festivala, je v nedeljo zvečer prvič nastopil v Haagu. Po brojčevnem poročilu, ki smo ga prejeli, je predstava S. Prokofjeva »Tri orane« doživela velikanski uspeh in izvala nenavadno navdušenje občinstva, med katerim je bil tudi ves tankašnji diplomatski sbor. Ta prodorni začetek je brez dvoma najboljši poročilo za uspeh celotne turneje, ki bo naše operne umetnike vodila iz Nisozemske še v pariško Veliko opero in ki bo lahko izrednega pomena za sloves naše glasbene ter posebje operne kulture. Sinoči je imela ljubljanska Opera svoj drugi nastop.

NASTOPI ABSOLVENTOV SGŠ

Za številnimi produkcijami je Srednja glasbena šola v Ljubljani ob koncu šolskega leta pokazala na štirih večerih še koncert, ne nastope šestih svojih absolventov. Nastopili so štirje pianisti: Alenka Kranjčič, Rastko Rajčič, Marjanca Korosec (vsi iz šole prof. Antona Ravnika), Boris Svava (iz šole prof. J. Poženole) ter dve pevki: Hilda Hoizl in Zdenka Čuček. Obe iz šole prof. K. Kušejeva. Vžno se mi zdi pri tem poudariti predvsem to: taki nastopi s obsejnim in tehnično zahtevnim programom so bili do nedavna na Srednji glasbeni šoli še izjema za najbolj nadarjene. Če jih danes šola postavlja že kot pravilo za vse absolvente, je jasno, da to lahko dosega le s strojnimi posoji in strojno selekcijo ter sveda z intenzivnejšim delom profesorjev in študentov. Sadržaj takega dela so bili vidni na vseh teh absolventskih nastopih. Ne bi se podrobneje ustavljali pri pianisti, za katere pomembni diploma srodne glasbene šole praviloma šele dve tretjini poti in pri katerih je lastna muzikalna sila še v zorenju. Vendar bi omenili, da so pokazali vsi nastopajoči veliko mero muzikalnosti, nekateri posebno vidno in obetajočo, vsi pa precejšnjo stopnjo klavirske tehnike. Po trdnosti in izdelanosti tehnike se posebno redkih namočih soprostak. Z obeh absolventskih solopevskega oddelka bi se dalo že sedaj reči več. V zvezi z njuni nastopi na produkcijah opernega dela je gotovo upravičena izjava, da so glasovni muzikanti in tehničnih kvalitetah spadata med najboljše v našem pevskem naraščanju in brez dvoma imata pogoje za bodoče delo na opernih odrih. Če bo Hildevo dogobja še v srednji glasovni legi tisti blek in volumen, kot ga ima v visoki legi, bomo imeli najbrž v njej eno od pri nas t. d. redkih namočih sopranistik. Z obeh absolventkama znova potrjuje svoj sloves prof. Kenjta Kušejeva kot ena naših najboljših pevskih pedagogov. Ob koncu vseh letošnjih produkcij Srednje glasbene šole pa

Med štirimi stenami

Knjižnica ljudskih iger je v svojem 10. zvezku napisala dramo v treh dejanjih »Med štirimi stenami« Iva Brnčiča. Kot je poudaril v spremnih besedah dr. Bratko Kreft, se ljudska prosveta s to izdajo ni le oddolžila spominu mladega književnika, ki je tragično padeč kot žrtve četnikov, temveč je dala s tem natisom upravičeno priznanje Brnčičevi dramati in obenem omogočila njeno uprizorjanje na naših pokolenih in amaterskih odrih. Igralske družine, ki si žele uprizoriti resno, psihološko pogljobno delo, bodo rade posegle po tej Brnčičevi dramati. Avtor je napisal po vzgledu Ibsenovega in strindbergovske dramaturgije in se posebno v konverzaciji naslonil tudi na Križev. Časovno je to svojo družinsko psihološko dramo postavil v dobo med dvema vojnama in v njej naslikal propadanje stare malomeščanske miselnosti, ki zakrivi družinsko tragedijo v eni številnih, na zunanjo tako urejenih in korektnih, v sebi pa docela razkorenjenih malomeščanskih uradniških družin. Igralcem, ki se bodo odločili oživetiti to skoraj pozabljeno, a kvalitetno drsko delo, bodo zelo koristile besede, ki jih je za uvod napisal dr. Bratko Kreft in v njih podal natančnejšo analizo dela in časa, v katerega je Brnčič postavil svojo dramo.

filmSKEGA PLATNA

Jubilej gospoda Ika

Z naglico, ki je za domače filme že kar običajna, so prejšnji teden v kinu Komuni odvrteli filmsko komedijo Jubilej gospoda Ika. Film je v produkciji Jadranskega filmskega društva vodil Vatroslav Mimica, kar nosilec glavnih vlog pa sta nastopila Antun Nalis in Dina Anders. Vsebinsko se je ta, menda sanjska slovensko publiko navedla filmska komedija, naslonila na vsebinski zamisli na domačega drskega delo na Nušičevu Zaujčje ostale. Toda v svoji izvedbi zaostaja za Nušičevu karakterno komedijo, ker se je vse prevečkrat prelevila v običajno in vrh tega še preprosto povabljoško situacijsko komiko, karakterno komiko pa je pretiravala do groteskosti. Bogati tovarnar gospod Iki postane po svoji navidezni smrti priča grabeljivosti prej tako po-

Slovenski film po svetu

V istem času, ko je bil pri nas festival sovjetskega sodobnega filma, je bil v Sovjetski zvezi, v Moskvi, festival jugoslovanskih filmov. Med njimi je bil tudi slovenski film »Trenutki odločitve«, ki je doživel precejšnjo zanimanje. Največji dokaz uspeha, ki ga je doživel, pomeni članek znanega sovjetskega filmskega režiserja Marka Donskoja, ki je izšel v moskovskem časopisu »Sovjetskaja kultura«. V njem pravi Doskoj med drugim: »Film »Trenutki odločitve« Františka Čapa pripoveduje o boju jugoslovanskih patriotov-legalcev v narodnoosvobodilni vojni. Značilna zanj je globoka psihološka rešitev karakterjev. Tudi igralski ansambel, ki zelo dobro igra, je odlično izbran: Julija Starčeva, Stane Sever, Stane Potokar, Franek Trefalt, Omeniti moram zlasti odlično igranje Staneta Severja v vlogi dr. Korena, ki je nenavadno skopo, zadržano in mirno vodil svojo vlogo, v kateri je združil zbranost, jezo, duševno bolečino in veselje. Zunanja izrazitost, sko-

pe kretnje in zadržani izraz obličja, postavljajo tega umetnika na veliko višino. František Čap je velik mojster filma. Ima tenak okus in odlično miselnost, polne gibanja, vse to in pa odlična montaža uvrščajo film »Trenutki odločitve« med najboljše dela jugoslovanske kinematografije... Posledica tega uspeha — za kaj to brez nadaljnega lahko imenujemo uspeh — so kmalu sledile. Sovjetsko uvozno-izvožno filmsko podjetje »Sovexportfilm« je kmalu poslalo ponudbe za odkup filmov »Trenutki odločitve« in »Vesna«. V kratkem bodo pogajanja in na njih se bodo dogovorili o pogojih odkupa. Filme bodo predvajali sinhronizirano na ruskem jeziku. Ni pa to edini uspeh slovenskega filma. Ista dva filma, »Trenutki odločitve« in »Vesna«, sta odšla tudi v Nemčijo in Avstrijo, kjer bodo še ta mesec njihove premiere. V Avstriji septembra, v Nemčiji pa po prejetju povelja »Trenutki odločitve« v kratkem, »Vesna« pa konec junija ali v začetku julija. Premiere »Trenutkov odločitve« v Nemčiji (v Frankfurtu) bodo prisostvovali tudi nekateri igralci iz filma. Pavle Golob

Pokolenje

Drugi poljski film, ki ga gledamo v naših kinematografih, nas je privedel presenetil. Ze samo ime umetniškega svetovaleca Aleksandra Potasa, s čim se je izkazal iz Barske ulice, bil nagradjen v Cannesu, je dal slutiti na kvaliteto. Film opisuju težke prve dneve okupacije Poljske in organiziranje odpora proti okupatorju med mladino. Režiserju Andreju Wajdli je uspelo, da je s svojimi treščljivo sliko borbe, neusiljeno borbo za boljše življenje proti mnogo močnejšemu in bolje organiziranemu sovražniku. Vsak, ki se priključi tej borbi, se mora vse posvetiti je njej in ji prav tako mora posvetiti vsa svoja osebnostna stremjenja. Ne sme se ustaviti pred nobeno zapremo in prebiti mora vsak udarec, ki bi ga zadel. To je osnovna misel filma. Pri realizaciji takega filma je režiser vedno v nevarnosti, da ga zgodba zapele v česeno reševanje in fraziranje. Vselej mora pa se režiser zavedati, da je njegov glavni cilj, da izloči iz vsakega gledalca, ki mu se je v tem, da je osebo omahljiva Jasja pustil preveč v ozradju in se ni globlje spušča v vroko njegovega omahovanja. Nikakor pa to ni odločilno za uspeh filma, h kateremu je pripomnel izvršena igralski ansambel, ki je s skoraj veselo izkazal. Najboljši je bil nosilec glavne vloge Lomnicki. Za odkup tega filma je treba distributerja »Vesno film« vsaj kor pohvaliti. MŠ

Za bistre glave

•KAJ VES — KAJ ZNASO

Lepo darilo mladini - knjiga

Lisček

Kartonirano din 245.—, vezano din 320.—

Solam nudimo za naročila nad 10 izvodov 15% popust!

Naročila pošiljajte na naslov: Založba

Slovenski poročevalce Ljubljana, Tomšičeva 5/II

Dr. L. Šavnik

301 dom in družino

GOZDOVI VABIJO

Blizu se prijetni čas taborjenja in marsikdo se bo rajše odločil za prijetne gozdne predele kot pa za vroče morje. Če si izberemo prostor ob vodi, ki je primerna za udobno plavanje, bomo imeli res več prijetnosti kot ob morju. Gozdovi nam nudijo svojevrsen užitek, obenem pa nam nalagajo razne previdnostne ukrepe.

Kakor je prijeten in za telo ugoden hlad senčnih gozdov, moramo paziti na vlogo senčnih dolin, zlasti ob pozkih. Za taborišče si zato izberemo suho rahlo dvignjeno mesto. Pazimo na primerno pitno vodo, če nečemo, da nam ne bodo neprijetnosti v želodcu že prve dni poizkušanja taborjenja. Najboljše je mesto, kjer imamo z malo spremembo na razpoložljivo dovolj sonca in senca.

Zdaj pa si ogledimo nekaj nevarnosti, ki nam pretijo v gozdovih. Na sprehodih in gozdu je potrebno, da gledamo kam stopamo, kadar pa se prerivamo skozi poraščene predele, je dobro, da s palčko večkrat udarimo pred seboj, tako da bi prepoznali kače. Če se na takih terenih daj časa zadržujemo, kot je to vedno pri taborjenju, imamo s seboj zaščitni serum proti kačjemu ugrizu, lahko pa tudi ranjeno mesto izčistimo, dobro ga je celo narezati, da bolj krvavi, nad ugrizom nogo prevezemo, da pride srup čim počasneje v krvni obtok, rano namazimo s kalijevim permanganom, da oksidira srup. Bolnik naj ne hodi sam, ampak ga odnesimo ali prepeljamo na mesto inšiciranja seruma in nato dalje v bolnišnico.

Druga nevarnost v gozdovih so strupene gobe. Neznanih »novih« gob nikar ne uživamo, preden ne vprašamo zanesljivega strokovnjaka. Tudi neznanih jagod, ki jih najdemo na svojih sprehodih ne

jejno, mit se z njimi ne igramo. Predvsem se pa izogibajmo za grah debelih, temno modrih mehkih jagod, ki rastejo na dvajset do trideset centimetrov visokih zelenih listnatih rastlinah *Asropa belladonnae*. Ze nekaj teh jagod lahko povzroči smrt zato jih nikar ne prijemajmo niti v roke, ker že sok lahko škoduje.

Se ena nevarnost je v gozdu, ki pa smo jo spoznali šele v zadnjem času. To so klopi. Vsako leto zbolijo precej ljudi, mladih in starih, za seroznim meningococcalnim, to je za neopojnim vnetjem možganske mrene in samih možganov. To obolenje povzročajo virusi, ki jih prenesajo v našo telo klopi. Pri teh bolnikih lahko upoštevamo, da so pred kakim tednom delali, se sprehajali ali pa

KOSILO V GOZDU

ležali v gozdu. Doma so potem našli klopi, ali pa jih odkrije šele preiskava v bolnici. Tameningitis ni tako hude narave kot: epidemici (nalezljivi), smrtnih žrtev je pri njem precej manj, bolezen

pa je neprijetna, ker se vleče dolgo s hudimi glavoboli. Seveda lahko pride v težjih primerih tudi do ohranitve. Tovrstnemu obolenju se lahko izognemo s tem, da klopi s kože čim prej odstranimo. Izogibati se moramo toraj klopov, ne pa gozdov. Ta rešitev temelji na dejstvu, da klopi prve dni sesanja še ne spuste v naš organizem zadostne količine virusov. Dobro bi se bilo torej držati sledenih navodil. Pri dolgih sprehodih v gozdu večkrat pregledimo roke in noge, če se ni nanje morda že naselil kak klop. Če se še ni zajedel v kožo, ga uničimo. Če pa so klopi že zarili v kožo, jih odstranimo s tem, da s njih dotaknemo z vročo iglo, v najemnem primeru lahko uporabimo za to tudi še vročo vžigalico. Do-

rešli, kajci tudi, če ta klop ne nosi virusov meningitisa, bomo doživeli no neprijetnost, da se nam bo klopova glavica v koži zagnojila in šele po zagnojitvi izpadla.

Se ena nevarnost preti v gozdovih napredno v vir veselja, utvrditva telesa in odpočitka. Če se pri podiranju dreves ne odstranimo v primerno daljavo, se nam lahko zgodi, da nas podere blod. Zato ne bodimo preveč radovedni in ne glejmo podiranja preveč od blizu.

Če bomo upoštevali navedena opozorila, nam bodo gozdovi še naprej ostali vir veselja, utvrditva telesa in odpočitka.

Poleg nevarnosti gozdnega življenja pri taborjenju pa si ogledimo še dobre strani taborjenja na sploh. To ugodno vpliva na razvoj otroka in mladega človeka. Skupno življenje pospešuje njegovo družabno življenje in vpliva v veliki meri tudi na njegovo navade in lastnosti, ki so zlasti v mladem domu gotovo že nekoliko egoistične. Otroci se tudi nauči prenašanja odgovornosti in to zlasti v primerih, kadar temu ni obljubljena nobena nagrada.

Dr. B. B.

Gratnura je namenjena za naše najmlajše ob poletni vročini. Takrat je tudi za mameke valna pretopla. Ker so pa nekateri zelo občutljivi za prepih in prehlad, ali pa so preostali kako bolezen, jim mamice radi dajejo lahko čepico in jopico tudi v poletnih dnehih.

Gratnura je pletena v lahkem luknjicavem vzorcu iz bombaža in z debelejšimi pletilkami.

OPIS VZORCA:
Prva vrsta: ena desna; ovitek, desno prekrižano snetje (eno sneti, naslednje podpieti desno in sneto pentiljo čez potegni), tri desne, dve desni skupaj, ovitek.
Druga vrsta: Same leve pentilje.
Tretja vrsta: dve desni, ovitek, eno prekrižano snetje, eno desno, dve desni skupaj, en ovitek, ena desna.

Za našega dojenčka

Četrta vrsta: same leve pentilje. Peta vrsta: tri desne, ovitek, dvojni prekrižano snetje (eno sneti, naslednje dve pentilje desno skupaj) podpieti in sneto pentiljo čez potegni, ovitek, dve desni.
Šesta vrsta: same leve pentilje. Teh šest vrst ponavljaj.

Če imaj bombaž iz katerega 20 pentilje meri 6 cm nasuži za čepico 83 pentilje in pletilja za rob 6 vrst desno tja, desno nazaj, sedaj pa naprej v vzorcu, ki je opisan. Pri 11 cm visine od nasnutka merjeno snemaj v eni vrsti porazgubljeno 6 pentilje, da imaj še 17 pentilje. To predenaj na tri pletilke in s četrto pletilko skleni. Sedaj pletilja za okrogline čepice, takole: prva vrsta: devet desnih skupaj, to ponavljaj do konca pletilk.

Druga vrsta: same desne brez snetja.
Tretja vrsta: osem desnih, dve desni skupaj, to ponavljaj do konca pletilk.

Četrta vrsta: same desne pentilje. eno levo eno desno in takoj v prvi vrsti snemaj porazgubljeno 20 pentilje in še na obeh straneh za rokavni izrez 4, 2 in še dvakrat po eno pentiljo. Ostanek 47 pentilje pletilje eno levo, eno desno. Pri 10 cm od rokavnega izreza snemaj za rano na obeh straneh trikrat po 6 pentilje, ostanek 31 pentilje na snemaj v eni vrsti. Čez 52 pentilje pletilje še levi prednji del prav tako kot si pletilja desni prednji del le v nasprotni smeri in brez gumbic.

ROKAV
Za rokav nasužaj 42 pentilje in pletilje 3 cm visoko za rob eno levo, eno desno, nato dvakrat po razgubljeno v eni vrsti 17 pentilje in pletilje naprej 19 cm v vzorcu. Sedaj snemaj za rokavni izrez. Snemaj takole: štirikrat 2, dvakrat po eno, štirikrat dve, dvakrat štiri pentilje, ostanek: sedem pentilje snemaj v eni vrsti.

OVRTANJE. Nasuži 50 pentilje in pletilje 5 vrh in 5 zadnjih pentilje sem in tja desno, ostanek pa v vzorcu. Pri 4 cm od nasnutka pletilje čez vse pentilje 5 vrst sem in tja desno in mehko snemaj v eni vrsti. Sedaj vse dele zašijte, vlišje rokave, prišijte ovrtnik in gumbce.

Martina

Kadar belimo stanovanje

Strošek, ki ga moramo odšteti za slikanje stanovanja, je izredno in precej velik. Zaradi tega moramo dobro preudariti, kako bomo prostore preslikali, da bomo čim delj zadovoljni z izbranim barvnim tonom in da bodo stene čim delj ohranile svežino barve. Barva močno vpliva na razpoloženje človeka. Zaradi tega obarvamo prostore po namenu, ki mu služijo: delovne ali bivalne prostore poslikamo živahnije od onih, ki nam služijo za počitek.

Do neke mere je tudi slikanje stanovanj podvrženo modi. Bile so dobe, ko so prevladovala težke temne barve, pa tudi take, ki so cenile ornamente, arabeske in idilične slike po stenah ali celo stropih. Že v dobi našega življenja se je način slikanja sten nekajkrat premenjal, saj je tudi razumljivo: kadar barvamo sami, se le redko odločimo za iste barve in iste vzorce. Ker so danšnja stanovanja ekonomično izrabljena in se ne moremo bahati s prostori, se navadno odločimo za mirne, svetlejšje tone. Danšnja doba cenil ornamente, rumene in zelene tone v vseh odtenkih, njena prava posebnost pa so barvne kombinacije, včasih tudi v velikih kontrastih med svetlimi in temnimi toni ali v mirnih in živahnih barvah. Ornamente ali vzorčaste sene odklanjajo. Prav tako niso več v navadi bordure iz črt, ki so osiro ločile barvo stropa od sten. Doim je bila v polpretekli dobi sobna slikarija v stanovanjih sila bogata — so bili stranski prostori in kuhinje samo pobeljeni. Danes je obarvano celo stanovanje in tvori barvno harmonijo celote.

Pri izbiranju barv moramo paziti tudi nekoliko na pohištvo, tapetniške prevleke in preproge: eno z drugim ne sme biti v nesoglasju.

Če hočemo imeti stanovanje slikano v modernih barvnih kombinacijah, se moramo skoraj vselej obrniti na strokovnjaka. Tak izbrava barvnih kombinacij zahteva precej znanja in rutine. Lahko pa vam bi dali nekaj splošnih smernic, kako naj se odločimo v skromnejših okoliščinah. Soba, v kateri delamo, ostamo ali v njej bivamo, naj bo slikana v vseh niansah rumene ali zelene barve. Odenki so protij južni strani lahko hladnejši, t. j. bolj zeleni ali modri. V prostorih, ki so obrnjeni proti severu, pa naj prevladujejo sončno rumeni toni. Spalnica

obarvamo v mirnih, nekoliko zamolklih barvah, kot je barva banan, bele kave ali mlečnega kakava. Kuhinje in stranski prostori, ki imajo manjše ploskve sten, pa naj bodo pobarvani enobarvno, toda v živahnem tonu. Nemirnih, barvnih vzorcev pa ne vnašajmo v naša stanovanja.

Če hočemo imeti stanovanje slikano v modernih barvnih kombinacijah, se moramo skoraj vselej obrniti na strokovnjaka. Tak izbrava barvnih kombinacij zahteva precej znanja in rutine. Lahko pa vam bi dali nekaj splošnih smernic, kako naj se odločimo v skromnejših okoliščinah. Soba, v kateri delamo, ostamo ali v njej bivamo, naj bo slikana v vseh niansah rumene ali zelene barve. Odenki so protij južni strani lahko hladnejši, t. j. bolj zeleni ali modri. V prostorih, ki so obrnjeni proti severu, pa naj prevladujejo sončno rumeni toni. Spalnica

Pri izbiranju barv moramo paziti tudi nekoliko na pohištvo, tapetniške prevleke in preproge: eno z drugim ne sme biti v nesoglasju.

Če hočemo imeti stanovanje slikano v modernih barvnih kombinacijah, se moramo skoraj vselej obrniti na strokovnjaka. Tak izbrava barvnih kombinacij zahteva precej znanja in rutine. Lahko pa vam bi dali nekaj splošnih smernic, kako naj se odločimo v skromnejših okoliščinah. Soba, v kateri delamo, ostamo ali v njej bivamo, naj bo slikana v vseh niansah rumene ali zelene barve. Odenki so protij južni strani lahko hladnejši, t. j. bolj zeleni ali modri. V prostorih, ki so obrnjeni proti severu, pa naj prevladujejo sončno rumeni toni. Spalnica

navadnih slamatnih vložkov ni za take nožice, pa če pretakne vse kote. In vendar ni to nikak luksuzen predmet. To je nekaj, kar terja higiena vsakega človeka in navadimo tudi otroka nanjo. Toda, če ni, ni, čeprav bi prav lahko bilo.

V. K.

K. D.: Dandanes se na splošno domneva, da je povečanost in ohlapnost želodca posledica splošne oslabelosti, pa naj bo to prirojena ali pridobljena pozneje v življenju. Zato se tudi zdravilne omejuje predvsem na krepitev vsega organizma in na preprečevanje vseh čezmernih živčnih in duševnih dražljajev. Hrana mora biti kalorično močna, vendar pa lahko prebavljiva. Obrok mora biti majhni in pogosti, po glavnih obrokih je priporočljivo ležanje. Uporaba toplote na trebuh po obrokih pospešuje prebaviljanje.

Če telesa teža mnogo zaostaja za normalno, telesni višini ustrežajočo težo, se priporočajo manjše množine insulina v obliki injekcij. V iste namene se uporabljajo razni preparati strilnina, arzena in luteza.

Če se pri takem stanju v ospredju namni živčni in duševni dražljaji, potem je potrebno v prvi vrsti sanirati življenjsko okolje v tem smislu, da se njega odstranimo vse tisto, kar kvarno vpliva na živčno in duševno uravnoteženost bolnika.

Ker igrajo pri prebavnih motnjah rolje važne vlogo, vam svetujemo, da si uredite vaše, kat pravit: zelo defektno zobovje.

L. V.: Neprijeten vonj iz ust

v najožjem smislu nastaja zaradi gnitja preostankov hrane, zaradi nezadostne in je potrebno iskati pomoč ne le pri zobnem zdravniku, ampak tudi zdravniku specialistu za ušesa, nos in grlo. Tak pregled je vedno priporočljiv, ker se ob taki priložnosti pogosto najde nevarno kužno kofitise, ki na eni strani povzroča neprijeten vonj, na drugi strani pa stalno ogroža celotni organizem. V slednjem primeru moramo neprijetni vonj smatrati za svarilno znamenje.

Svetujemo vam še pregled pri zdravniku specialistu za usta, nos in grlo, če le ni tam vzrok vaših nevednosti.

Zaradi preobilnega izločevanja želodčne kisline nadaljujte s sedanjim zdravljenjem. Priporočljivo vam tudi redno pitje rogarske santine.

Dr. R. R.

Zaupno, bodočim mamamicam

Letna čas postavlja pred garderobo bodočih mamic precejšen problem. Čeprav je sedanja letna moda, ko ne obuvamo nugač in za njih potrebnega pasu, precejšnja nadlega manj, je pa zato problem oblike večji. Zdi se nam, da pod lahko letno obleko precej prej razkrijemo skrivnosti, ki jo sicer visetna volnena jopica pod zimskim plaščem dobro zakrije. Če pa se samo malo potrudimo tudi letno obleko lahko ukrojujmo tako, da se bomo v njo oblecene prijetno počutile in da se bomo vsaj v prvih mesecih ubranile na-

jenjem v pasu, plitvi. H krilu spada ohlapnejša jopica, ki je sedaj sploh moderna. Za jopico izbiramo težje padajoče blago, torej ne svilu, ki poudari telesa, ne oblike, pač pa šantung, tudi razne panama blagove.

V kroju in barvi tkanine izbiramo vedno samo zelo nežne in nevsihljive modele. Če izberemo vzorčasto blago, sezimo po pikah ali prav drobnem vzorcu, nikakor pa ne po karu, črtah ali velikorožastem blagu. Nežnejša ko bo izgledala naša obleka, prijetnejše bomo za oko. Vsaka »ekstravaganca« učinkuje

biti lepo urejena in tako poudarja brezhibnost celotnega izgleda. Sedaj ko so v modi uhanji, jih za ta čas ne damo v ušesa, če niso majhni in nevpadljivi.

Če se izogibljemo vsemu vsiljivemu, vsem posebnostim ženske mode in če težimo za čim nežnejšo, bolj rečeno nekoliko skrhlo, garderobo, bomo izgledale tudi v tem času preizkušnje našega okusa, lepo in prijetno.

D. P.

Trije modeli oblek (krila in jopice), primerni bodočim mamamicam. Enostavnost je njihov edini okras.

svetov in vedno ponavljajočih vprašanj: »Kaj si želite, fantka?«
Za prvi čas je najprimernejša obleka v pasu še vedno preraznana, vendar z vstavljenim elastično in čez njo zavezanim pasom. Sploh se branimo tkzv. t. p. oblek, v pasu neprerezanih in z zalikanimi gubami ob straneh. Ne glede na to, da so to preizkušnje obleke za nosečnice so sedaj tudi že nemoderne.

V prvem času se oblačimo torej čim bolj normalno, čeprav v pesu vedno nekoliko ohlapneje, za čas pred rojstvom malega potomca pa si izberemo krilo, ki ga v pasu lahko poljubno srimo od gumba na sosednji gumb. Takšno krilo naj ima zadaj globoko gubo, ki se s šir-

O otroških sandalnih iz polivinila

Vročje je, in pravi čas za kopanje ter — otroške sandalce. Čeprav težko, vendar se je treba odločiti za nakup tudi tega, za poletje praktičnega obuvala. Sedaj pa — ali usnjene, ki so za malo večje številke že koj čez jurja, ali pa polivinilaste, s katerimi je mogoče ubiti dve muhi na en mah. Otroci jih lahko nosi na suhem in v vodi, kar je zlasti dobro zaščitno sredstvo proti

KOMPOT IZ RABARBARE
Mlada stebelca rabarbare očistimo, razrežemo in kuhamo v vreli sladkorni vodi. Ko kostiči razpadajo v nitke dodamo še nekoliko limoninega soka in lupinice, čista in malo vanilije ter postavimo na hladno.

RABARBARA S KROMPIRJEV
Skuhaj rabarbare prav tako kot za kompot, toda le brez dodatka cimeta in vanilije in s prav malo vode. Napravi iz krompirja s mlekom dober pire. Na sredi krožnika napravi iz pireja grmado in za polj s sokom kuhane rabarbare. Očrtoj naloži venec. Ta jed je za bolnike in okrevajoče posebno primerna.

RABARBARINO CVETJE V SALATI
Se ne popolnoma razcvetele cvetice rabarbare skuhamo v slani vodi ga ocedimo, slahidimo in za belimo s oljem in kisom.

ostrorodemu kamenju in morskim ježkom a tudi cenejših, to, Torej, na lov za polivinilastimi opanki! Pri NA-MA: »Nimamo. Morda dobimo.« V izloži pa je le nekaj najmanjših števil. Jaz pa kupujem številko 26.

Pri »Cicibanu«, kjer je vedno zelo bogata izbira najrazličnejših otroških artiklov: »Nimamo, za žalost,« zmaže s glavno prodajalko.

Tudi v izložbah še nekaterih ljubljanskih trgovin kjer jih navadno imajo (najbrže pozno jeseni in pozimi) jih tokrat ni opaziti. Tedaj pa mi šine srečna misel v glavo: »Saj imamo v Ljubljani vendar trgovino tovarne Jupovinil. Če nikjer, tam jih bodo imeli.«

»Imate otroške polivinilaste opanke?« Toda še preden povem do konca, mi pove prodajalka, da jih nimajo več. Da je zaloga pošla.

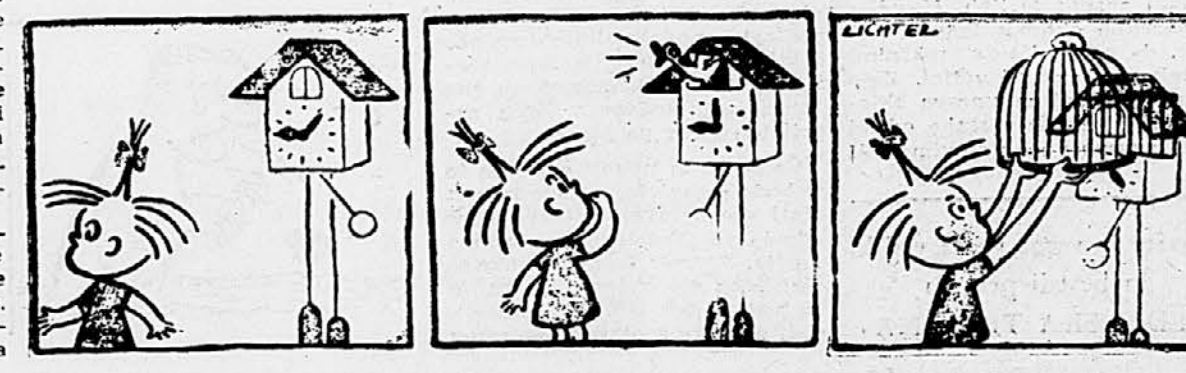
Da, zaloga je pošla. Nehote se vprašam, ali dober in ustrežljiv trgovec res čaka, da mu posem poide zaloga in šele tedaj naroči drugo pošiljko, medtem pa pušča kupce praznih rok.

Se nekaj naj omenim, če že govorim o čevljih: tudi prav

tako neestetsko kot povita obleka. Okraske ali dodatke si dovolimo samo ob vratnem izrezu, krilo in spodnji rob jopice naj bosta čim bolj enostavni. Vedno lepo učinkujeta so beli ovrtniki, tanke bele pentilje ob vratnem izrezu, drobne broške ali prav nežna vezena. Ovrtnik naj bo vedno majhen, rokavi gladki in vstavljeni, jopice ravno krojene ali je v najhujši vročini nabrane in iz lahkega blaga. Tkanine naj ne bodo prozorne, ne kričevih barv, pri kroju je nedopusten »dekoltee«.

Tudi čevlji in torbica naj bodo primerne obleki. Čevlji ne smejo imeti visokih pet, torbice pa naj ne bodo vsiljivo velike. Prileška bolj kot kdajkoli zahteva brezhibnost. Vedno mora

LIZIKA IN RAČKA

NASVETI

Zarke olje popolnoma popravi, da vržemo v 1 liter olja šilc. ko soli in dobro pretresemo. Pustimo nesamaženo 2 dni. Sol odzame olju ves šarek okusa, narkar ga prelijemo, da odstranimo sol, ki ostane na dnu.

Papriko ne dušimo nikdar skupaj s maslo, ker postane grenka in potemni. Pridenemo jo šele tik preden je jed skuhana.

Zmes za torte prazimo običajno pol ure, da pravilno naraste. Če namisto mešanja zmes stepemo v količniku za snež, je zmes stepena v 10 minutah.

NAS BONTON

Kadar gremo na koncert ali v gledališče

Ko gremo k predstavi ne pozabimo na točnost, ker samo nezvožen človek zamuja ter s tem moti gledalce in igrance.

Če imamo s seboj otroka in ta postane nemiren, odidimo s predstave. Če nam morda predstava ni všeč, ali če se morda v kinu pretirava hrak, ne protestirajmo glasno in ne živčajmo. Med predstavo ne jezimo bombonov z glasnim smokanjem in ne delajmo šuma z odvijanjem čokolade. Če smo slučajno zamudili, počakajmo do konca prvega odmoru in ne vstopajmo med predstavo. Preden zasledemo prostor, dobro pogledajmo vstopnico, da ne bomo zamudili napačen prostor in se bomo morali kasneje preseliti.

Ko gremo v gledališče ali na koncert, je za nas praznik. To izrazimo tudi v našem zunanjem izgledu. Naravno je, da ne bomo obleke za večerno gledališko predstavo športne obleke ali naše vsakdanje. Oblekli bomo temno obleko, ozkoma najboljšo, ki jo imamo. Poleg obleke pa so važne vse drobnarije, ki dajo človeku dober izgled, od čevljev do ročne torbice.

»ELEKTRONSKA TIARA«

V Ameriki so alarmirana družva za varstvo ptic, zelo so razburjeni zdravniki nevrologi, zadovoljno pa si manejo roke lekarnarji in drugi izdelovalci praškov, pilul in kapslic zoper nespečnost. Vse to se dogaja zaradi tega, ker nameravajo v New Yorku montirati štiri ogromne žaromete za 450 milijonov svet, ki bodo noč spremenili v dan. Orjaški žarometi

bodo razsvetljevali v razdalji in širini nad 200 kilometrov. Projektanti orjaških žarometov pravijo, da bodo New York kronali z »elektronsko tiaro« in da bo to največji uspeh osvetljevalne tehnike ter prvi svetovni čudež. Člani društva za varstvo ptic menijo, da je neplačljiva omejila življenjski prostor ptic in da bo »elektronska tiara« ptice pregnala tudi iz mestnih parkov ter jim onemogočila življenje. Zdravniki nevrologi so doslej trdili, da je človeškemu zdravju zelo škodljiv

mestni hrup in ropot in da je med ljudmi, ki iščejo pomoč pri nevrologu in ki pridejo v bolnišnice za duševne bolezni, največ takih, ki so izgubili živce zaradi hrupa in ropota. Temu velikemu sovražniku zdravja se bo

sedaj pridružil še bolj nevarni svetni član »elektronske tiare«, ki ljudem ne bo dal spati. Med »odločnimi« nasprotniki »velikega napredka moderne osvetljevalne tehnike in novega svetovnega čudeža« so tudi astronomi, ki sploh ne bodo mogli opazovati ozvezdja tam, kjer bodo ogromni žarometi noč spremenili v dan. Svetovno znana Columbijska univerza je že sklenila, da bo svoj observatorij preselila nekam v Južno Afriko, če bo »elektronska tiara« pregnala noč iz New Yorka in morda še iz drugih ameriških mest.

Novo srce iz starih srčnih mišic

Avstralski kardiolog dr. Sinclair iz Sidneja je v nekem medicinskem časopisu napisal, da bo po njegovem mnenju čez deset let mogoče iz starih srčnih mišic narediti novo srce.

Kitovo olje za avtomobile

Ameriška družba »General Motors« je izdelala prvi avtomobil, katerega motor bo lahko uporabljal vse vrste goriva. Tako bo na primer ta avtomobil lahko vozil na oktanski bencin pa tudi na kitovo ali rastlinsko olje.

Papir iz nylona

V Veliki Britaniji raziskujejo možnost izdelave papirja iz nylona. Prva poročila pravijo, da so dosegli nenavadno dobre rezultate. Papir iz nylona je praktično neuničljiv.

Mlekovod

V Val d'Herens v Švici bodo napravili poskus, ki bo v slučaju dobrega rezultata imel za mlečno gospodarstvo velik pomen. Iz Alp nameravajo namreč napeljati v zbiralnice mleka v dolini cevovod za mleko. Daljše mlečno vodo so že napeljali iz 1650 metrov višine v zbiralnice St. Martin, ki leži 1407 m visoko. Cevi so enajst metrov debele in so iz materiala, ki je odporen proti razjedanju in ne pušča nobenega duha.

Brez reklame ni televizije

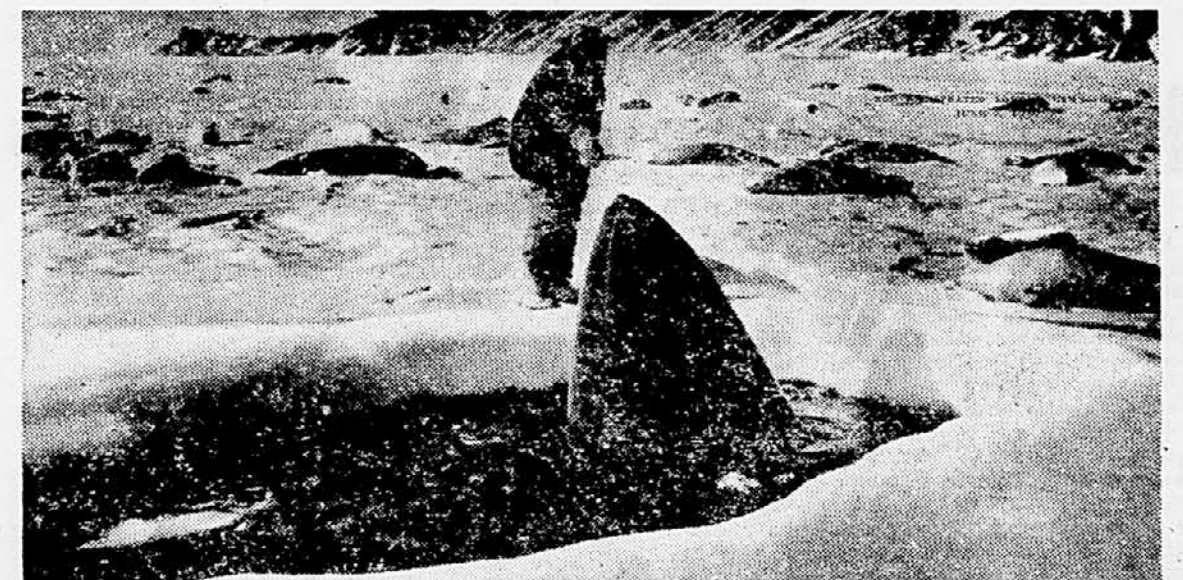
V zadnjih štirih letih je v Ameriki prenehalo delovati okrog šestdeset televizijskih postaj. Nekaj ameriška vladna komisija, ki se je zanimala za vzrok konkurza tolikih postaj, je ugotovila, da so bile te televizijske postaje v manjših mestih in so zasle v finančne težave zato, ker so velika podjetja prenehala odkupovati njihove televizijske programe v reklamne svrhe. Podjetja so raje obrnila na velike televizijske postaje, pri katerih nastopajo ameriške zvezde in je zato uspeh njihove reklame bolj učinkovit. Brez reklame pa televizijske niti radijske postaje ne morejo živeti, ker v Ameriki gledalci odzvojnoma poslušalci ne plačujejo naročnine.

O miškah in podžanah

En sam par poljskih mišic ima na leto tri sto šestdeset potomcev. Ena miš poje letno dva in pol kilograma žita, vse njeno potomstvo pa kar devet sto kilogramov. Izračunali so, da poje ena poljska miš na leto toliko žita, kolikor ga potrebuje za hrano za isti čas en človek. Domača miška pa je še bolj plodovita, saj proizvede letno do štiri sto osemdeset potomcev. Razen tega pa grize domače miši vse do česar pridejo: papir, platno, volno, slamo, usnje, les, skratka vse kar je mogoče gristi.

KLUB »POTREPLJAJ KITA«

Osem članov britanske raziskovalne odprave v Grahamovi deželi in Antarktiki so verjetno člani najbolj ekskluzivnega kluba na svetu. Član kluba »Potrepljaj kita« lahko postane le tisti, ki poboja določeno število kitov po gobcu. To pa ni lahko. Kitom se lahko približajo v zmrzničenem Gustavovem kanalu med otokom James Ross in Grahamovim polotokom. Kitji v tem kanalu od časa do časa prebijajo led ter pomolijo gobce iz morja, za zajamejo zrak. V tistem trenutku se mu lahko človek približa ter ga poboja po gobcu. Pravijo pa, da če bi bila prehuda zima, bi sesalci, ki se nahajajo pod ledom, gotovo poginili, ker ne bi mogli prebiti ledu.

Kandidat za klub »Potrepljaj kita« dela izpit za pristop. Približal se je kitu in ga bo potrepljal po gobcu. Verjetno mu pri tem ne bo spodrsnilo, če bi se moral nagniti predaleč nad odprtino. Na ledu ležijo tujnjaci in se sončijo.

SLADOLED HIPOKRATOVO »ZDRAVILO«

Ko postane toplo, pojedjo ljudje milijone in milijone porcij sladoleda v raznih oblikah. Sladoled je udomečen po vsem svetu, a le redkokd se vpraša, od kod je pravzaprav doma in kdo ga je iznašel. Iznajditelj sladoleda je starogrški zdravnik Hipokrat, ki je živel 400 let pred našim štetjem. Hipokrat ni bil samo ustanovitelj klasične medicine, temveč tudi strokovnjak, ki je hotel izkoristiti vse, kar ljudem ponuja narava za uživanje. Uživanje le-

du je po njegovem mnenju dobro vplivalo na obkrot krvi. V njegovi dobi so sužnji nasekaj mnogo plošč ledu ter jih shranjevali v posebnih kletih. Iz tega ledu so izdelovali majhne posodice, ki so jih napolnili s sadjem ali s sadnim sokom. To je bila prva oblika sladoleda v stari Grčiji. Iz Grčije je prišel sladoled v Italijo in odlični Rimljani, ki so bili veliki sladokusci, se morda zanj ne bi bili brigali, če ne bi rimski zdravniki trdili, da je njihovi policim tovariš Hipokrat s sladoledom uvedel nepotreben in morda celo zdravju škodljiv razkož. Kakor hitro so začeli rimski zdravniki govoriti o luksusu, so se Rimljani za uživanje ledu zavzeli, ker so bili pač zavzeti za vsak razkož in za potrat.

V razmeroma kratkem času je prišel sladoled v novih oblikah na mizo in v začetku 17. stoletja so nemški potopisniki, ki so poznali v Italiji že nad sto oblik sladoleda. Iz Italije se je sladoled razširil po Franciji in prvi izdelovalec umetnega ledu v Parizu je bil Italijan Procopo Cutelli. Njegov sladoled je bil rafinirana mešanica sadnega soka in vode, ohlajen v snegu in pomešan z vinom. To vrsto tekočega sladoleda so servirali v kozarcih in šele Američani so iznašli sedanje oblike sladoleda. Do 19. stoletja so sladoled v raznih oblikah uživali samo premožni ljudje in precej let je minilo, preden je postal sladoled v Ameriki in drugod po svetu splošno osveščilo sredstvo. V Ameriki so začeli sladoled iz-

delovati v Texasu, prodajali pa so ga najprej samo v drogerijah in šele pozneje, ko je bil razširjen po vsej Ameriki, tudi v restavracijah in barih. Iz Amerike so se nove oblike sladoleda razširile po Evropi, dolgo pa ni nihče vedel, da je sladoled Hipokratova »medicina«.

Težka izbira
V veliki modni trgovini v Stockholmu so v oddelku za damske klobuke instalirali ure stoparice, ki natančno kažejo čas, ki ga stranka porabi od pomenjanja klobukov do nakupa. Zenska, ki se odloči za nakup v manj kot desetih minutah, dobi dvajset odstotkov popusta. Čim več minut od določenih deset poteče, toliko manj odstotkov popusta dobi. Po dvajsetih minutah neodločnosti pa mora kupec plačati polno ceno, brez vsakega popusta.

Znamke z mentolovim lepilom

Zahodna Nemčija bo v bodoče izdelala znamke, ki bodo na hrbtni strani prevlečene z lepilom, ki bo imelo okus po mentolu. Prve poskuse s prodajo takšnih znamk je Zah. Nemčija že naredila oktobra lani in se kaže, da so ljudje s takšnimi znamkami kar zadovoljni. Zato je nemška poštna uprava sklenila, da bo svoje znamke odslej mazala samo z mentolovim lepilom.

Ta lileja pa ni nemška. Leta 1953 je namreč iz Kuba začela izdajati poštne znamke, ki so bile gumirane z lepilom, ki je imelo okus po metli. Do tega eksperimentiranja so prišli na podlagi množičnih pritožb ljudi, ki morajo z jezikom vlačiti večje število znamk in jim zaradi tega ostane v ustih neprijeten okus po lepilu.

Če se bo ta novost razširila in jo bodo ne splošno začele izkoristati vse države, potem se bo odprlo za filateliste novo področje. Zbirali bodo znamke po okusih in nič čudnega ne bo, če se bodo v teh zbirkah pojavile tudi znamke z okusom po rumu.

Novice iz vsega sveta v sliki in besedi prinaša »TEDENSKA TRIBUNA«

Električno jegulje

V rekah in močvirjih Južne in Srednje Amerike žive jegulje, ki s svojim električnim udarcem lahko za nekaj minut človeka popolnoma omamijo, da se ne more premakniti. Če dobi človek ali konj udarec električne jegulje v prsa ali trebuh, mu to lahko povzroči smrt. Nemški znanstvenik Humbolt, ki je ob nekem času videl borbo konja z električno jeguljo, pravi, da je bil to nenavadno strašen prizor. Misli je, da bodo jegulje pobile vse konje. Domačini pravijo, da je nevaren in včasih tudi smrtonosen samo prvi napad jegulji. In res se po nekaj udarcih umire in so podobne izpraznjenim električnim baterijam. Ni znano, ali je to zaradi iztrošene elektrike v udarcih, ali pa se jegulje toliko utrudijo, da ne morejo več napadati.

Gladovna stavka za boljše hrano

Argentinska tovorna ladja »Argentina« je trenutno v poravilu v nekem londonskem doku. Pradka, ki šteje sto štiriideset mornarjev in oficirjev v tem času ne dobiva hrane na ladjah, temveč se mora hraniti na kopnem. To pa je v primeru z njihovimi plačami zelo drago. Da bi lastnike ladje pripravili do tega, da bi jim za ta čas izplačali poseben draginski dodatek, so stopili v gladovno stavko. Po osemindesetih urah, kolikor je trajala stavka, so dobili dodatek in sedaj si lahko privoščijo boljše hrano.

Neki brenerski tovarnar je začel prodajati zložljiva kolesa. Kolo je zelo enostavno zložiti, kar je zlasti praktično za tiste, ki imajo majhna stanovanja. Zložljivo kolo se lahko spravi tudi v prostor za prtljago v avtu ali se ga vzame s seboj kot prtljago na vlak.

NAJDRAŽJI GOVORNIK NA SVETU

George Jessel, ki zahteva za en sam govor tudi po pet tisoč dolarjev, a dobiva kljub temu vsak dan vabila iz vseh strani Amerike. V tridesetih letih, odkar je začel s poklicem govornika, ni minil teden, da ne bi imel dveh, treh ali tudi več govorov na svečanostih, porokah in tudi na pogrebih. Jessel ni

zelo cenila tudi bivša predsednica ZDA Roosevelt in Truman, ki sta občudovala njegov govorniški talent. Ko je leta 1937 umrl slavni skladatelj George Gershwin, mu je na grobu govoril Jessel in še danes se v ZDA pogosto omenjajo in tudi citirajo njegove besede iz tega nagrobnega govora. George Jessel je začel svojo kariero že leta 1925 kot komik na odru nekega tretjerazrednega vavarieta. Tedaj ga je odkril župan New Yorka James Walker, katerega je Jesselova duhovitost tako presenetila, da ga je angažiral kot govornika pri svečanih banketih, ki jih je od časa do časa prirejala newyorška občina.

Jessel pa izhaja iz siromašne družine. Njegov oče je bil krojač v predmestju New Yorka in zaradi pomanjkanja sredstev svojega sina ni mogel študirati. George je svoje znanje pridobil na nekem šestmesečnem večernem tečaju v ljudski univerzi, in to je vsa njegova šolska izobrazba. V poznejšem življenju učil se je tujih jezikov, čital domačo in tujino literaturo in se ukvarjal s številnim strokovnim študijem. Danes štejejo njegovo knjižnico med največje zasebne knjižnice v ZDA.

Stroj za obiranje limon

V nekem podjetju v kaliforniji sortirajo vsak dan 1.200.000 limon po njihovi barvi. To ogromno delo opravljajo šest strojev, ki sortirajo limone v pet kategorij, od temno zelene do svetlo rumene barve. Tovarna, ki je te stroje izdelala, proizvaja tudi stroje za sortiranje fižola, graha, semen za sejanje kave in orehov.

Komplikirana igrača. Mala radijska postaja, ki oddaja na razdaljo približno en kilometer.

Pek, ki lahko ponoči spi

Medtem ko pek spi, mu stroj mesi testo.

Pravijo, da je ta stroj največja pridobitev za peke, odkar so začeli uporabljati kvas. Ko ga zjutraj zbudi budilka, je testo že pripravljeno in pek naspan in spočit naloži kruh v električno peč. Medtem ko se kruh peče lahko spet zadrema, kajti ura ga zopet zbudi ob pravem času.

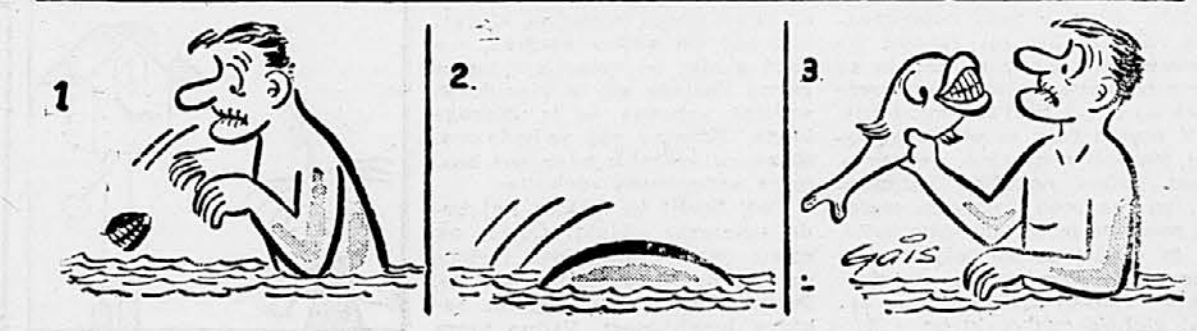
Šola na prostem

dve polletji, temveč na pet razdobjih in vsako razdobje traja po sedem tednov. Mnogokrat se profesorji upravičeno pritožujejo, da nimajo učenci nobenih praktičnih predstav o stvarih, o katerih se učijo. Zato pelje profesor botanike v »Hiram College« svoje učence najprej na izlet. Sredi polja ali gozda posejajo po travni ali mahni, potem pa jim začne profesor govoriti o rastlinah, ki jih oddajajo. Drugič spet se odpravijo na izlet s kopalnimi oblekami. V bližnje jezero gre do namreč trgati močvirske in vodne rastline. Profesor pravi, da niso njegovi učenci še nikdar poznali toliko rastlin kot sedaj.

Ko so se prvi poskusi z nekaterimi predmeti dobro obnesli, so razširili to metodo poučevanja še na druge predmete. Pred nedavnim je prišel profesor nemščine s svojim razredom v Nemčijo, da bi njegovi učenci na licu mesta študirali Goethejev jezik. Uspehi so bili menda zelo dobri.

Ko se uče o rudninah, jih pelje profesor za cele tedne v bližnje pogorje Smoky Mountains. Najoriginalnejši od vseh predmetov pa je poseben gledališki tečaj, ki ga prirejajo vsako leto. V bližini teče reka Ohio in na njej ima šola svojo učno ladjo, ki nadaljuje staro tradicijo iz časov prvih naseljenec v Ameriki. Ko se ni bilo cest in železnic, so bile reke najboljše prometna pot. Takrat so na vseh večjih rekah plule tudi gledališke ladje, ki so se ustavljale ob obrežnih mestih in nu-

dile prebivalstvu gledališke predstave. Posebno znane so bile take ladje na največji ameriški reki Mississippi. Na šolski ladji »Hiram College« opravljajo gojenci vsa dela sami. Kuhajo, snajajo prostore, pripravljajo oder, kulise in kostume, prodajajo vstopnice in vzdržujejo red v dvorani. V začetku so bili starši in vzgojitelji do teh novotarij precej nezaupljivi. Ko pa je bila šola uvrščena med desetotico najboljših ameriških šol, je nezaujanje izginilo. Profesorji so zlasti zadovoljni s tem načinom pouka, ker lahko temeljito obravnavajo svoj predmet ne da bi se jim bilo treba bati, da jih bo v razlagi prekinil zvonec, ki bo napovedal uro novega predmeta.

Novice iz vsega sveta v sliki in besedi prinaša »TEDENSKA TRIBUNA«

KINO

SPORED ZA TOREK
UNION: ameriški barvast film
GOG: Teonik FN 29. Predstava ob 18. in 20.30 v gl. vlogi: Richard Egan.

VIČ: premiera francoskega filma
OBSEJENOST. Predstava ob 18. in 20.30. V gl. vlogi: Michele Morgan, Raf Valone in Jean Gabin.

SISKA: ameriški barvast film
POZENI JOE. V glavni vlogi: Red Skelton in Sally Forrest. Predstava ob 18. in 20.30. Priloga vstopnic ob 15. dalje. Na sprednji strani predstave.
TRIGLAV: franc. film PONOCNI LJUBIMCI. V glavni vlogi: Dany Robin in Jean Marais. Predstava ob 18. in 20.30. Priloga vstopnic ob 15. dalje.

BLONDO: italijanski film SLOVO NA POSTAJI ob 18. in 20.30.
NOVO MESTO - KIKKA: nemški film LJUDE IZ ARANA.
KRANJSKI STORCI: nemški film.
BARON: ob 18. in 20.
KRANJSKI PARTIZAN - LETNI amer. film GROPICA VALEVSKA ob 20.30. V glavni vlogi: Greta Garbo.

IZGUBLJENO ZAPESTNO URO
Levretti, 17. junija ob 18. in 20.30. Najdite izgubljeno uro in pritegnite nagrado.
ISCEMO ZASTOPNIKA, ki bi zastopal podjetje na teritoriju Bosna, Hercegovina ter delno Dalmacija. Prednost imajo reševalci iz Ljubljane in bližnje okolice. Ponudbe pod Tekstilna industrija v ogl. odd. 11873-1.

MALI OGLASI
LEP, BEL, SPORTNI VOZICEK in pločevinasto banjico prodam. Kapetinska 7/1. 12322-4.
VELJANO CEVIKARSKO DE. LAVNICO, evnt. z lokalom, na prometni točki v Mariboru, Partizanska 61, prodam. (90.000 din). 12479-4.

ZENSKO OTROSKO KOLO. 12378-4.
BARAKO, 10 X 6 X 3 m, krito z opekno. Še novo, primerno za predelavo za stanovanje, in eno 4 X 3 m, prodam. Pujglovec 12474-1.
KLAVIR, pianino zaradi izselitve naprodaj za 183.000 din. Naslov v ogl. odd. 12091-4.

MOTORNO KOLO znamenje Presto 12370-1, 125 cm, ugodno prodam. Hribar Feliks Vel. Meng. 12478-4.
STIRI AVTOMOBILSKE PLOŠČE dimenzije 1000/20, izrabljene do 50%, kupimo. Pisarne ponudbe pošljite Kmet. zadrugi Ivančna gorica. 12471-5.

FRIZERSKI SALON v Ljubljani kupimo. Ponudbe v ogl. oddelku pod »Tak«.
MOSKA URA, najdena 5. junija. Še dobi na naslov v oglnem oddelku. 12469-11.
MOSKO KOLO, najdeno 18. junija. Še dobi. Vodovodna cesta 46. 12468-11.

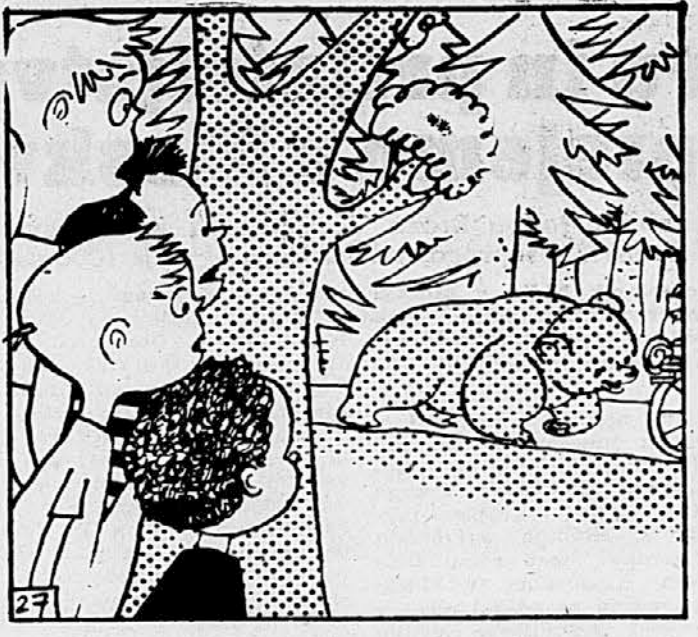
ZENSKA URICA je bila najdena. Naslov v ogl. odd. 12457-11.
GOSPODINSKO POMOČNIK z znanjem kuhe, k dvema osebam iščem. Ponudbe pod »Priča« v ogl. odd.
KUHARICA, kvalificirana - gospodinjica, išče službo. Ponudbe v ogl. odd. pod »Vestna«. 12481-4.

GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, skoraj nov, moznostki model, in otroško kočaro, prodam. Ogled ob 13. do 15. vsak dan. Pretner, Rožna dolina, c. II/5a. 12479-4.
MOTGA ob 250-350 cm, kupim. Oglasište se pisno pod »Pisavka«, Gorazde - Bosna. 12475-4.

PREKLICUJEM kot neretnik, kar sem govoril o Cankar Mariji, delavki v tovarni »Radica«, Zg. Gornje, Magister Miljan Zg. Gornje 39. 12482-11.
TOVARNIKU, ki je oddal žen. sk. deček na razpis, prosim, naj se javi pri prof. Segusa, Sentvid - Poljana 64. 12484-11.
IZJAVLJAM javnosti, da nisem plačnik dolgov, katere bi naredila moja žena Jordan Draga, stanujoča Drakovec 11 Ljubljana. Moja žena, Draga, veka 11. Ljubljana. 12483-11.

UMETNOSTNA GALERIJA
Razstava holandskega grafika Toona Wegnerja je odprta od 18. do 18. ure.
KINO
Pičaj, angl. film »Strava nevarnosti«.
Marska Sobota: avstr. film »Don Juane«.

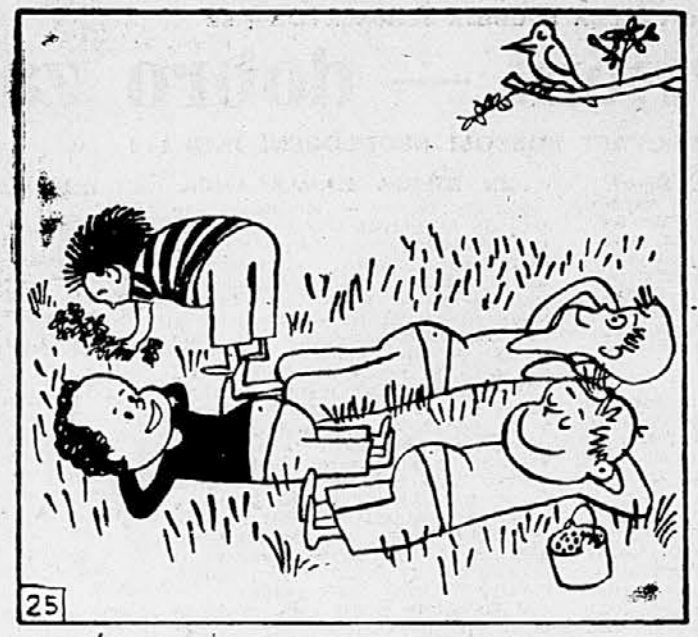
UMRILA NAM JE NAŠA LJUBA ŽENA, MAMA, STARA MAMA, SEŠTRA IN TETA
MARIJA MOČAN
roj. HOČEVAR
Pogreb bo 19. junija, ob 16. uri, na mestnem pokopališču v Celju.
Zalujoči:
Družine Močan, Stegu, Perčič, Hočevar.
Celje, M. Sobota, Zagreb.

Zagledali so pravega šivega medveda, kako je koracal proti njihovuvmu štirikolesu. Niso vedeli, kaj naj bi storili. Obstali so od strahu kot pribiti. Nihče si ni upal niti zavpiti, temveč so vsi štirje nemo pričakovali, kaj se bo zgodilo.

Nenadoma pa so analizirali daleč v godu neko lomstenje. Niso vedeli kaj naj bi bilo. Morda je kak divji lovec ali taš! Na vsi moč so hiteji nanaš in goda k svojemu kolesu. Ze. od daleč pa so zagledali na cesti kaj čuden prizor.

Na sončni jasji v strmem bregu so nabrali precej jagod in borovnic. Kako so jim tekneli! Seveda, saj so jih sami nabrali - v Ljubljani med zidovi pa kaj takega ni bilo mogoče. Okusnih sadežev so nabrali toliko, da niso mogli vseh pojedati. Zato so precej borovnic prihnili za na pol.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR

Torek, 19. junija: Julijana

19. junija 1943 je bila v vzhodni Bosni pri vasi Ljubina ustanovljena prva črnogorska brigada.

19. junija 1949 je umrl v Zagrebu največji pesnik hrvatske moderne in eden najpoglednejših hrvatskih pesnikov svojega časa Vladimir Nazor. Rodil se je leta 1876 v Povirah na Franiču in je dolga leta služboval kot profesor v Istri in Dalmaciji.

Nazor se je že kot srednješolec javil z originalnimi pesmi, ki so bile liriko, epiko, pisal romane, povesti, balade in drame. Pesnikova vera v bodočnost ljudstva je dobila potrdilo v narodnosvobodnem boju, ki se ga je sam udeležil, ga opeval v pesmih in opisal z nazorno besedo. Po osvoboditvi je bil Vladimir Nazor prvi predsednik Slavobor LR Hrvatske.

Dragemu očku Cirilu za življenjski priznanje vse najboljši Dušan in Stanka, Celje.

PLANINCI: Prijave za izlet na Svinjski kačnjak do 22. junija, za Prokletije do 24. junija. Planinsko društvo Ljubljana - Matiča.

Volno gradjevinski otek Ljubljane v Potočju ulica (poleg Štepančevega mostu) bo ob priliki likvidacije skladišča razprodal različne gradbeni, vodoinstalaški in električni material. Interesenti socialističnega sektorja si material lahko ogledajo od 18. do 23. junija t. l. od 7 do 13. ure v našem skladišču. - Iz pisarne V. C. Danes SVEZE MORSKE RIBE V RIBARNICI.

Dr. med. A. Konvalinka-Tavčar od 17. junija do 23. junija na ordinari.

IZID nagradnega žrebanja za šlane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 manjših dobikov prejme naslednje številke: 45.744, 71.179, 26.042, 38.535, 52.668, 99.093, 60.781, 18.728, 60.828, 99.322, 15.965, 28.702, 101.610, 98.342, 15.048, 84.902, 80.130, 75.506, 37.798, 32.738, 46.407, 21.764 in 106.131.

IZID posebnega nagradnega žrebanja za člane Praterne družbe. Pohišto za spalnico prejme št. 50.315, Motorno kolo »Tomos« prejme št. 47.868, harmoniko št. 41.193, kaus št. 124, kuhinjsko pohištvo št. 42.779, žensko kolo št. 55.325, radio št. 98.785, električno peč št. 83.024, moško kolo št. 13.532, šotor za 2 osebe št. 64.351 in 55.358, ostalih 23 man

Ozračje miru in prijateljstva na našem sprejemu v Moskvi

ki ga je na čast predsedniku republike Josipu Brozu Titu priredil jugoslovanski veleposlanik v ZSSR Veljko Mićunović s soprogo, udeležilo pa se ga je 1000 oseb

MOSKVA, 19. jun. (Tanjug). Veleposlanik FLRJ v Moskvi Veljko Mićunović je s soprogo nočjo v velikem moskovskem hotelu »Sovjetskaja gostilnica« priredil na čast predsedniku republike Josipu Brozu Titu sprejem, ki se ga je udeležilo približno 1000 gostov.

S sovjetske strani so se sprejema udeležili predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Vorošilov s soprogo, predsednik vlade Bulganin, prvi sekretar CK KPZ Sovjetske zveze Hruščev, prvi namestnik predsednika vlade Mikojan, Kaganovič, Perušin, Saburov, Molotov, in Malenkov, namestnika predsednika vlade Kučerenco in Mackinjevič, predsednik zveznega sovjeta Volkov, obrambni minister maršal Zukov, sekretar prezidija Vrhovnega sovjeta Pegov, sekretarji CK KPZ Sovjetske zveze Belajev, Pospelov, Aristov in Furcova, član prezidija CK KP Sovjetske zveze Muhidinov, maršali Sovjetske zveze Budjani, Konjev, Malinovski, Berjuzov, Varencov, Rudenko, admiral Gorškov in drugi, kakor tudi predsednik zveze sovjetskih sindikatov Švernik, prva namestnika zunanjega ministra Gromiko in Kuznecov, veliko število ministrov zvezne vlade, predsednik moskovskega izvršnega sovjeta Bobrovnikov, sekretar Komsomola Seljepin ter veliko število družbenih, kulturnih in javnih delavcev.

Z jugoslovanske strani so bili na sprejemu poleg predsednika republike Josipa Broza Tita in njegove soproge podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, član zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorovič, predsednik izvršnega sveta LR Hrvatske Jakob Blažević, vodja jugoslovanske gospodarske delegacije, ki se nahaja v Moskvi, Avdo Humo in uslužbenci veleposlanstva.

Sprejema so se udeležili tudi šefi tujih diplomatskih predstavništev v Moskvi in vojaški odposilanci. Na sprejemu je bil tudi podpredsednik indijske republike Radakrišnan, ki je na obisku v Sovjetski zvezi. Sprejemu je prisostvovala velika skupina jugoslovanskih in tujih novinarjev.

Predsednik Tito je v uniformi maršala Jugoslavije prišel na sprejem skupaj s soprogo okrog 20. ure po moskovskem času, takoj nato pa so prišli tudi sovjetski predstavniki. Po prihodu visokih gostov sta bili odigrani sovjetska in jugoslovanska himna, nato pa sta se predsednik

Sprejem ob egiptovskem državnem prazniku

BEograd, 18. jun. (Tanjug). Egiptovski veleposlanik v Jugoslaviji G. Hussein Kuzli je ob egiptovskem državnem prazniku dnevu neodvisnosti in republiki, ki ga nočjo priredil v svoji rezidenčni sprejem, ki sta se udeležila tudi podpredsednik zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković in Rodoljub Čolaković.

Zelo dober začetek Sporčilo o prvem sestanku Pineauja z Dullosom

Washington, 18. jun. (AFP). V Washingtonu so danes objavili sporočilo, ki pravi, da sta ameriški zunanji minister Dulles in francoski zunanji minister Pineau na svojem prvem sestanku izmenjali stališča o raznih vprašanjih, katera zanimajo obe državi, zlasti o odnosih med vzhodnimi in zahodnimi državami ter o zadnjih dogodkih v Sovjetski zvezi.

»No, nič zato,« je menil »ko bom star in bom prenehal igrati, se bom naselil na takšnem kraju, mesto pa lahko vzame vrag.« Deveto poglavje Namesto da bi se v ponedeljek vrnil v mesto, je Daylight spet najel mesarjevega konja. Jezdil je po dolini proti goram, ki so se dvigale na vzhodu, da si ogleda zapuščen rudnik. Tukaj je bil svet bolj suh in skalnat kakor tam, kjer je jezdil včeraj. Na pobočjih je povečini raslo le trnje — prtilkavo in gosto in za jezdeca neprehodno. V soteskah pa je bilo dovolj vode in gozd je bil bohotnejši. Rudnik je bil docela zapuščen. Toda Daylight je bil vesel, da je lahko plezal okrog. Preden je odšel v Aljasko, se je mnogo ukvarjal s kremenjakovimi rudniki, in veselo je bil, da je lahko zdaj osvežil svoje znanje. Zadeva je bila preprosta. Ker je dobro kazalo, so začeli kopati rov v grič. Po treh mesecih je zmanjkalo denarja. Delo se je ustavilo, in može so si poiskali drugo zaposlitev. Pozneje so se vrnili in nadaljevali z delom. Toda zlato, ki je vabilo, je bilo vedno globlje in se je skrivalo v griču. In po mnogih letih so opustili upanje in se razočarani odpravili drugam. Zdjaj so po vsej verjetnosti že mrtvi, je pomislil Daylight, ko se je obrnil v sedlin in se ozrl preko kanjona k staremu smetišču in v temno ustje rova.

odnošajo z državami, s katerimi so njeni odnosi za sedaj še vedno sveži. Obratno pa se na obrambnega ministra maršala Zukova, je Hruščev predlagal zdravico, v kateri je izrazil željo, naj bi bili maršali brez dela in bi se začeli ukvarjati z navadnimi domačimi stvarmi.

Predsednik Bulganin je nazdravil novinarjem in fotoreporterjem, nato pa je v razgovoru z njimi poudaril, da se ozračje na sprejemu zelo prijetno in da bi v tako prijetnem razpoloženju morali v svetu reševati tudi vsa ostala vprašanja.

Predsednik Tito je odgovoril tudi na veliko število vprašanj tujih in domačih novinarjev. Prvo vprašanje se je nanašalo na možnost partijskih zvez med Jugoslavijo in ZSSR.

»Seveda smo govorili tudi o tem ter sodimo, da mora to soodlovanje prvenstveno služiti ugotovitvi miru v svetu, ki je primer tudi z zvezami, ki jih utrjujemo z drugimi organizacijami,« je pripomnil predsednik Tito in hkrati poudaril, da so govorili tudi o gospodarskih odnosih, da pa ni bilo govora o vojaški pomoči.

»To pomeni, da ne boste proizvajali letala Mig,« je vprašal neki novinar, na kar mu je predsednik Tito odgovoril, da o tem sploh niso govorili, ker »smo prišli sem v mislijo miru.«

Predsednik Tito je nato poudaril, da je jugoslovanska zunanja politika usmerjena na zboljšanje odnosov z vsemi državami ne glede na njihovo družbeno ureditev. »Naša zunanja politika teži k ohranitvi miru in upostavitvi mednarodnega zaupanja,« je zaključil predsednik Tito, poudarjajoč, da zato ni treba pričakovati nikakih sprememb v prijateljskih odnosih Jugoslavije z zahodnimi državami.

Na drugem koncu mize je Hruščev medtem imel poseben razgovor z novinarji, poudarjajoč, da bi bilo treba »razveljaviti varšavski in Atlantski pakt. V tem trenutku je pristopil k tej skupini predsednik Tito in, ko so mu pojasnili o čem govorijo, dodal: »Da, treba bi bilo odpraviti tudi vse maršale in generale.«

Nevečan razgovor jugoslovanskih in sovjetskih voditeljev z novinarji se je nadaljeval v skupini, ki so se oblikovale že med večerjo. Na enem koncu se je zbrala okrog predsednika Tita velika skupina tujih diplomatov, med njimi tudi ameriški, britanski, avstrijski, francoski, belgijski, švicarski in slandski veleposlanik. Predsednik Tito in ameriški veleposlanik Charles Bohlen sta imela dolg in pristran razgovor, medtem pa se je podpredsednik Kardelj pogovarjal s Kaganovičem in Molotovom. Hruščev in Bulganin sta dolgo razpravljala z indijskim podpredsednikom republike Radakrišnanom, nato pa so vsi trije stili k predsedniku Titu in nadaljevali začetni pogovor. Predsednik Bulganin je nato govoril tudi s skupino italijanskih novinarjev in jim izrazil prepričanje, da skorajne zboljšanje italijansko-sovjetskih odnosov.

Nobene spremembe v izraelski zunanji politiki

JERUZALEM, 18. jun. (AFP). Predsednik izraelske vlade Ben Gurion je danes objavil ostavko zunanjega ministra Moše Sareta, izjavil v parlamentu, da »ne bo prišlo do nobenih sprememb v izraelski zunanji politiki, hkrati pa je pozval vselej, naj zagotovo mir v svetu in predlaga direktno razgovore z voditelji arabskih držav.«

PROJIN DOBOVA

PO I. KOLU SAHOVKEGA DVBOJA JUGOSLAVIJA : 52

Dobro pripravljene — dobro začeli

PRVI DAN SO JUGOSLOVANI DOSEGLI NEODLOČENI IZID 4:4

BEograd, 18. junija (Od našega posebnega dopisnika). Sportna nedelja nam je prinesla dva neodločena rezultata — v nogometu in šahu. Toda med njima je velikanska razlika. V Zagrebu je 45.000 gledalcev razočaranih zapuščalo maksmirski stadion, kjer so naši nogometaši zamudili priložnost za lahko zmago nad Avstrijo. Zato pa je kakih tisoč navdušenih šahistov v koncertni dvorani Kolarčeve Ljudske univerze tem topleje pozdravljali izravnajoči »gole« mednarodnega mojstra Karakaljiča v srečanju s sovjetskim velemojstrom Gelerjem. In tako se je končala kolo sahovskega dvoboja med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo neodločeno 4:4.

Niti najmanj neskončno ne bi bilo reči, da je ura neizprosna, bolj neizprosna, kakor vsak se tako strogo šahovski sodnik. Toda ne prehitujemo se in začnimo po vrsti!

Začelo se je s petimi remiji: Boleslavski — dr. Trifunović, Averbah — Ivkov, Pirc — Keres, Milič — Petrojan in Korčnj — Gligorič. Na videz nekam medli! Toda to ni bilo tako. Razen »mlajšega« velemojstrskega razpoloženja v partiji med Boleslavskim in Trifunovičem so si vsi ostali dali precej več dela, preden so se iz katerega koli razloga odločili za delitev točk.

OSREDNJE SERČANJE

Zato pa so bile preostale tri partije tembolj zanimive. Velik boj sta vodila stara zagrebška znanca Matanović — Smislov. To partijo so kot osrednje srečanje tudi do sedaj demonstrirali na Terzarijah ob velikem zanimanju občinstva. Kakor novembra v Zagrebu, je bila tudi tu pot na Terzarijah in v Amsterdamu in priložni izvalce svetovnega prvaka Botvinka tisti, ki je moral odprti prav vse registre svoje obilne znanja, da je v izredno težki in globoki partiji obdržal ravnotežje. Matanović mu je bil več čas dostopen nasprotniku, ki je v šestih in ob enem zadnji remi tega kolo.

PORAZ RABARJA...

Odločen potem nista bili še dve igri, in sicer med Rabarjem in Tajmanovim in Gelerjem ter Karakaljičem. Obakrat je zmagašla črna vojska, medtem ko sta oba žrtvovala loveca na F7, in sicer Rabar je v šestih potezi v spanki Geler pa in potezi pozneje, v nemško-indijski obrambi.

Zagrebski mojster je igral od site podjetno. Pozneje je dal za napad nič manj kot štiri kmete in v jemanjem loveca ponudil še kvaliteto. Tajmanov se je pošteno branil in dal nasprotniku krasne možnosti za lepo zmago, toda časovna stiska je Rabarja pokopala, konec pa je bil — mat. Skoda!

LJUBLJANSKI ODRED NA NOGOMETNIH TLEH

Zapoznala - a ne prepozna BILANCA: DOBRO

Ljubljanski Odred je v I. csonki nogometni ligi zasedel v pravih zaključnih odredih drugo mesto, in sicer predvsem po uspešnih nastopih v sponzladenskem delu tekmovalja. Levji del zasluge za ta vzpon kaže prav gotovo novemu trenerju tov. Drozoviču, ki je s trdim in stroгим delom dvignil moštvo v vrhline, ki so mu pomagale v pravih področjih, ki so se odlikovale v zadnji tekmi te sezone v Karlovcu, kjer so številni nogometni strokovnjaki iz Zagreba Odredovim igralcem enodušno čestitali k doseženim zmagam in priznavali, da je njegova kvaliteta med najboljšimi v tej konkurenci. Seveda to priznanje Odredove ekipe ne sme uspraviti, temveč jo samo še vzpodbujati za nadaljnje izpopolnjevanje. Pri tem osem nogometašev samo — vsakega mnogo laže s čim izdatnejšo podporo vse slovenske športne javnosti.

V zvezi z obema, povsem različnima polovicema tekmovalja v eni sezoni je prav zanimivo analizirati nekateri področja njenih sponzladenskih del. Odred je zaključil z osmimi zmagami, eno neodločeno igro in dvema porazoma ter dosegel skupno 17 točk ter si s tem v tem delu priboril prvo mesto pred Metalcem in Lokomom. Hkrati je svedel v hokozal, da sta tudi najboljšo nogometno enajststvo v Sloveniji, kar izvirata tudi iz drugih računov, saj je tudi v celotni konkurenci sezone zbral 28 točk nespriči Ljubljani, ki jih ima 23, in Braniku (19).

Table with 2 columns: Team and Goals/Points. Rows include Odred, Ljubljana, Branik, N. Gorica, and a summary row for the season.

...IN ZMAGA KARAKALJIČA Partija Geler — Karakaljič je bila do 15. poteza isovetna s partijo Averbah — Ivkov. (po domači analizi naših mojstrov) Gelerju občutek, da ja zajadral v jugoslovanske vode, ni ugajal. Zvest sam sebi je usel vendar mimo Karakaljiča se je lepo znašel in odbil napad, poenostavil pozicijo ter v končnici s figuro več kljub trem kmetom manj prisilil »mornarja iz Odesa« do 20. poteza kapitulaciji. Gledalci so podražili ta uspeh z vce minutum burnim ploskanjem. Prvo kolo turnirja je pokazalo, da so naši šahisti dobro pripravljene za ta dosegi najtežji nasprotniku da lahko pričakujemo od njih častne rezultate, čeprav ni zanesljivo, da bodo v prihodnjih rundah še kdaj tako uspešni.

V torek je prost dan in bodo igrale dve partije, ki se bodo odigrale v sredo. V sredo je na vrsti III. kolo, v katerem se bodo srečali: Korčnj — Ivkov, Geler — Trifunović, Averbah — Karakaljič, Matanović — Tajmanov, Pirc — Petrojan, Rabar — Smislov in Milič — Keres.

SPORTNE ZANIMIVOSTI V KRAJEM

Ob koncu izbirnega teniškega tekmovalja v Zagrebu, na katerem je sodelovalo 7 mladih igralcev, je bila določena naslednja mladinska reprezentanca Jugoslavije za srečanje z Zahodno Nemčijo od 21. do 24. t. m. v (Garmisch-Partenkirchen: Nešić (Partizan), ki je bil določen brez kvalifikacij, Tomljanović (Montažno), ki je v kvalifikacijah dosegel 5 zmag, Jakšić (Montažno) s 4 in Škufelj (Ljubljana) s tremi zmagami. Reprezentanca bo jutri odpotovala v Zahodno Nemčijo.

Slaba tradicija

V anale naše nogometne reprezentance so v nedeljo zvečer, razen suhih rezultatov in treh trofejev, ki so jih pripisali brzdni, nekaj podobnih kakor doslej: slaba tradicija je tudi to pot obveljala. Z našimi severnimi sosedi Avstrijo res nimamo sreče nikoli tedaj ne, če nam svojo kežo zelo ugodno ponujajo napredaj, kakor so bili to izjemoma pripravljene v nedeljo popoldne v Zagrebu. Tak je bil prvi trofej, na kajpak ne more biti vselej edino veljavno opravilo.

Razplet dogodkov na stadionu v Maksimiru je vsakega prepričal, da se v enajstoricu odločnem znanju prekaša nasprotnika, ki se je v prvem polčasu predvsem samo branil, napadal pa je zelo, zelo malo, da celo največ skromno, kar se za enajstoricu takega slovesa navsezadnje niti ne spodobi. In v zvezi tem, da so naši napadalci dobro naslovovali avstrijsko obrambo, ne moremo ne biti brez pridne pobirali, se pred avstrijskimi vrati fedalje bolj (posebno po odmoru) uveljavljala stara grda navada: pregledanje medsebojne podaja, in brez zaključnega strela. Kaj pomaga, ko pa se tehnično znanje, finese, triki in kdo ve kaj še vse nikler ne štejejo v dobro, pač pa grejo pri končnem obdobju zverjati povsod na tehnično samo zadetki in nič drugega.

Vodja napada Zebec ni ustrezal na svojem mestu in namesto da bi zvezi kapetan zamenjal nase, se je odločil za enajstoricu, ki sta delala skupaj s Pašičem na levem križu kar dosti pregledav avstrijski obrambi. Ob misli na nekatere nepopolne tekme jugoslovanske reprezentance, se nam je nedolžno moštvo zdelo povsem drugačno, kaj šele tako kakor v Budimpešti, kjer se je 29. aprila na zeleni površini tako jedno pobirali, da mnogi še danes obujajo spomine na te prizore.

Toda to so samo lepi spomini iz nekdanjih dni in nič več... Iščemo samostojnega KNJIGOVODJO (KINJO) za finančno knjigovodstvo z nekajletno prakso v stroki. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitve na »Ekspertprojekte, podjetje za ekonomsko propagando, Ljubljana, Cankarjeva cesta 4.

Premlina je naša predraga mama, stara mama in tača BERDASJ FRANCISKA roj. Uličar

Pogreb drage pokojnice bo v sredo 20. junija ob 16. uri v Zlati Jezovcove mrliške vežice. Zaluzioči: sin Jože z ženo, hči Maruško, hčerka Mira, zet Maks ter ostalo sorodstvo.

naselila na tej državi zemlji sedemindesetega, jo očistila in obdelovala vse do njegove smrti. Takrat pa je morala sama nadaljevati. V resnici jim ne poplača truda, toda kaj moreta za to. Zaupata vinu. Ta rizling? Pred kratkim so ustanovili vinarski trust. S tem je cena vina padla. Prodaja ga v dolino za dvaindvajset centov za galono*. Pot pa je dolga in težavna. Cel dan ti vzame. Ravno danes je odšla hči s tovorom vina.

Pol ure pozneje je prišel, skoraj že tik pod grebenom, na jaso. Tu in tam, kjer so bila strma pobočja in zemlja obdelava, je uspevalo grozdje. Daylight je lahko videl sledove zagrizene borbe in jasne znake o tem, da je divja narava zmagala — nizko goščavo kakete na jasah, zapuščene, s plevelom porasle zaplate vinogradov. In povsod so si stare lesene ograje zama prizadevale, da bi ostale pokonci. Pri neki majhni farmarski hiši, obdani z gospodarskimi poslopji, je bilo poti konec. Nekoliko dalje je nizko trnje zagrajevalo pot.

»Nobenega.« je odgovorila. »Od kod pa ste, da pridete po tej poti? Bi se ne ustavili in razjahlali ter pokusili kozarec vina?«

»Stopajo okorno in trdo kot delavec, ga je peljala v največje poslopje, kjer je lahko videl ročno stiskalnice in vse tisto, kar je potrebno za pridelovanje vina. Bilo je preveč in pot je bila prešlaba, da bi vozili grozdje v dolino, in tako sta bili prisiljeni, da sta ga sami stiskali, mi je razložila. Onidve, je zvedel, sta bili ona in njena hči, štiri-desetletna vdova. Laže je bilo, ko je zet še živel. Padel je na Filipinih v boju z divjaki.

* Angleška votla mera (galon = 4,54 l) — Op. prev. ** Angleška votla mera (quart = 1,14 l) — Op. prev.